OSTATNIE WIADOMOŚCI

SZWECJA: Rząd szwedzki upoważnił Bank Narodowy do konfiskaty wszelkich walut zagranicznych i akcji przedsiębiorstw zagranicznych, należących do cudzoziemców.

NIEMCY: Przed radzieckim trybunałem wojskowym w Pankow rozpoczął się proces 16 dowódców SS z obozu w Sachsenhausen, oskarżonych o wymordowanie tysięcy radzieckich jeńców.

JUGOSŁAWIA: Przewodniczący ju... ...ańskiej komisji handlowej Kopczak przybył do Londynu, celem przeprowadzenia rozmów w sprawie zawarcia traktatu handlowego między Jugosławią a W. Brytanią.

AUSTRIA: W Wiedniu wybuchł olbrzymi pożar w amerykańskich magazynach gumy i materiałów chemicznych. Wojskowe władze amerykańskie nie wykluczają możliwości sabotażu.

6 stron .·. Cena 2 zł.

TRYBUNA ROBOTNICZA

Nr. 294 — (965) Katowice - Kraków - Wrocław - Częstochowa - Rzeszów - Kielce, sobota, 25 października 1947 r. Rok V

„Nie ma planu Marshalla" usiłuje zaprzeczyć min. Marshall

NOWY JORK, piątek

W ramach t. zw. forum radiowego, urządzanego corocznie przez dziennik nowojorski „New York Herald Tribune" wystąpił minister **MARSHALL** którego nazwisko łączy się ściśle z propozycją zorganizowania pomocy amerykańskiej dla Europy zachodniej, określaną najczęściej jako t. zw. plan Marshalla. **Minister Marshall stwierdził, że w rzeczywistości żadnego planu Marshalla nie ma. Istnieje tylko sugestia w tym kierunku. Łączenie tej sugestii z moim nazwiskiem,** powiedział Marshall, jest wielce niefortunne, a określanie mej propozycji jako planu, dezorientuje całkowicie.

Nie jest to plan, lecz projekt nad sprecyzowaniem którego pracują dopiero eksperci i przedłożą go następnie Kongresowi USA. Następnie Marshall przytoczył wiele faktów opinii, wskazujących na to, iż realizacja tego projektu nastręcza wiele trudności i pułapek. Urzeczywistnienie go zależeć będzie od wielu problemów amerykańskiej polityki wewnętrznej i zagranicznej

Groźba konfliktu między rządem a zw. zawodowymi w W. Brytanii

LONDYN, piątek

POMIĘDZY rządem a związkami zawodowymi zarysowała się zasadnicza różnica poglądów na tle ukształtowania zarobków brytyjskich robotników. Rząd labourzystowski, obawiając się poważnego kryzysu inflacyjnego w ciągu nadchodzącej zimy, zaproponował Radzie Generalnej Związków Zawodowych ażeby zgodziła się na obcięcie subsydiów żywnościowych oraz na zamrożenie obecnej skali zarobków robotniczych. **Udzielane przez Ministerstwo Skarbu subsydia żywnościowe wynoszą około 400 milionów funtów szterlingów rocznie.** Obecnie rząd uważa, że robotnik zarabia dostatecznie dużo, aby mógł płacić za żywność pełną cenę bez żadnych subsydiów państwowych. Druga propozycja rządowa — to jest zamrożenie skali płac robotników — zmierza do tego, aby uniemożliwić pracującym uzyskanie większych zarobków nawet wtedy, kiedy na rynku wewnętrznym ceny artykułów żywnościowych i przemysłowych będą mogły iść spokojnie w górę.

Powyższe dwie propozycje rządowe, zmierzające do zażegnania inflacji kosztem szerokich mas pracowniczych zostały przedłożone na specjalnej konferencji pomiędzy przedstawicielami rządu a Rady Generalnej Związków Zawodowych. Propozycje rządowe były tak nieoczekiwane, że przywódcy związkowi nie byli w stanie dać żadnej wiążącej odpowiedzi i zapowiedzieli przeprowadzenie narad ze swymi związkami. W takiej sytuacji dalsze obrady odroczono do przyszłego tygodnia. Z dotychczasowych wypowiedzi szeregu przywódców związkowych wynika wyraźnie, iż rząd spotka się z nader wrogą postawą związków zawodowych, jeżeliby zechciał przeprowadzić swoje plany siłą kosztem klasy robotniczej.

Clay w Berlinie

BERLIN, piątek

Dowódca wojsk amerykańskich w Niemczech, gen. **Lucius Clay** oraz jego radca polityczny Robert **F. Murphy** powrócili do Berlina z Waszyngtonu gdzie brali udział w konferencji brytyjsko amerykańskiej w sprawie kosztów okupacyjnych w połączonych strefach anglosaskich w Niemczech.

NOWY RZĄD RAMADIERA NIE WIELE RÓŻNI SIĘ OD POPRZEDNIEGO

PARYŻ, piątek.

Premier Ramadier po konferencji z przedstawicielami Komitetu Wykonawczego Francuskiej Partii Socjalistycznej udał się po północy do prezydenta Republiki Wincentego Auriola, aby mu złożyć listę nowego rządu.

NOWY GABINET SKŁADAĆ SIĘ BĘDZIE JEDYNIE Z 13-TU CZŁONKÓW (A NIE JAK DOTYCHCZAS 25) W TYM 7 SOCJALISTÓW, 3 MRP, 2 RADYKAŁÓW I JEDEN NIEZALEŻNY KONSERWATYSTA.

Po audiencji u prezydenta republiki Vincenta Auriola premier Ramadier ogłosił listę nowego rządu:

(premier — **Paul Ramadier**) socj.

Sprawy zagr. — **Georges Bidault (MRP).**

Sprawy gospod. — **Jules Moch** (socj.).

Rolnictwo — **Marcel Roclore** (niez. konserw.).

Sprawiedliwość — **Andre Marie** (rad.).

Siły zbrojne — **Pierre Henri Teitgen (MRP).**

Finanse — **Robert Schuman** (MRP).

Sprawy wewnętrzne — **Edouard Depreux** (socj.).

Przemysł — **Robert Lacoste** (socj.).

Oświata — **Marcel Naegelen** (socj.).

Opieka społeczna — **Daniel Mayer** (socj.).

bez teki — **Yvon Delbos** (rad.).

Podsekretarz stanu w Prezydium Rady Ministrów — **Paul Bachard** (socj.).

W nadchodzący wtorek premier Ramadier przedstawi nowy rząd francuskiemu Zgromadzeniu Narodowemu.

Polityka zagraniczna bez zmian



Min. Bidault

PARYŻ, piątek

Po utworzeniu nowego rządu francuskiego minister spraw zagranicznych Bidault oświadczył przedstawicielom prasy francuskiej i zagranicznej, iż nie może być mowy o jakiejkolwiek zmianie w obecnej polityce zagranicznej Republiki Francuskiej.

Nawiązując do utworzenia Międzynarodowego Biura Informacyjnego partii komunistycznych i robotniczych Bidault zaznaczył, iż jest to sprawa polityki wewnętrznej poszczególnych państw, przedstawiciele których weszli w skład tego biura. Utworzenie Międzynarodowego Biura Informacyjnego nie może mieć zdaniem Bidault poważnego wpływu na kształtowanie się stosunków między Francją a państwami demokratycznymi, a szczególnie na kształtowanie się stosunków między Francją a Związkiem Radzieckim, gdyż stosunki te pozostają nadal przyjazne i opierają się na wzajemnym zrozumieniu.

Przechodząc następnie do zagadnienia Niemiec, Bidault oświadczył, iż rozwiązanie kwestii niemieckiej musi być osiągnięte w drodze porozumienia 4-ch wielkich mocarstw.

KONFERENCJA PRASOWA U PREM. RAMADIERA

PARYŻ, piątek

Premier Ramadier oświadczył na konferencji prasowej, że reorganizacja rządu francuskiego przeprowadzona w ciągu ostatnich 24 godzin nie oznacza zmiany programu politycznego. Celem reorganizacji rządu było dążenie do usprawnienia jego działalności. Premier zaznaczył, że przed rządem piętrzą się wielkie trudności gospodarcze. Wysiłki, zmierzające do odbudowy kraju, mogą przynieść pozytywne wyniki jedynie w tym wypadku, jeżeli Francja zapewni sobie odpowiedni import. Premier wspomniał w tym miejscu o konieczności zorganizowania importu węgla ze Stanów Zjednoczonych, Niemiec i Polski.

Protest przeciw mordercom z RPF

GAULLIŚCI STOSUJĄ METODY HITLERA

PARYŻ, piątek.

W mieście Nime odbył się wiec protestacyjny w związku z zabójstwem dokonanym przez członka gaullistowskiej organizacji na sekretarzu departamentalnej organizacji związku młodzieży republikańskiej Vernold. Na wiecu uchwalono rezolucję, która kategorycznie domaga się ukarania zabójcy. Przedstawiciel Ligi Praw Człowieka, który przemawiał na wiecu, napiętnował **metody RPF i określił je jako metody stosowane** przez Hitlera i Mussoliniego. Naród francuski — powiedział — będzie bronił wolności, która jest obecnie zagrożona. W związku z tym zabójstwem gazeta „Humanite" donosi, że wychodząca w tym mieście gaullistowska gazeta nawoływała do zabójstw w przyszłości a zatem — pisze „Humanite" — po trzech latach od chwili wyzwolenia gazety francuskie śmią otwarcie, za podpisem **członka RPF, nawoływać do mordowania demokratów.**

ANGLIA MOGŁABY się wiele nauczyć OD EUROPY WSCHODNIEJ

mówi poseł Thomas

LONDYN, piątek

W dyskusji w Izbie Gmin nad mową tronową zabrał m. in. głos poseł labourzystowski Thomas. W czasie wakacji parlamentarnych, zwiedził on z innymi 7 posłami państwa Europy Wschodniej. Thomas oświadczył, iż państwa te doznały głębokich ran a ich życie gospodarcze zostało kompletnie zrujnowane. **Niemniej jednak wśród tych ludzi można znaleźć zapał do pracy, który by się bardzo przydał również i Anglikom".** Wierzę, powiedział Thomas, że będzie to tylko uczciwością z mojej strony jeśli stwierdzę, że te państwa odbudowują swe zniszczone kraje bez pomocy i bez dolarów amerykańskich, a każdy tamtejszy robotnik jest świadom swojego zadania. **Patrząc na Europę Wschodnią sami moglibyśmy się dużo od niej nauczyć".** Często w Anglii słyszy się — zaznaczył poseł labourzystowski — że ludzie za tzw. żelazną kurtyną nie wiedzą co się dzieje na świecie.

Mogę zapewnić wszystkich posłów brytyjskich, że będąc tam informowanym jedynie na podstawie wiadomości prasowych, wiedziałem o wszystkim co się dzieje poza tymi krajami. Jedna ze zmór, która szczególnie gnębi kraje Europy Wschodniej — to obawa odbudowy Niemiec kosztem zwycięskich sojuszników. Podczas gdy w Polsce nie przypada więcej niż 250 dolarów rocznego dochodu na każdego obywatela, przeciętny dochód Niemca — w myśl propozycji amerykańskich — ma wynosić 650 dolarów. Fakt, że zgadzamy się na tak wielką przewagę gospodarczą i przemysłową Niemiec, stanowiącą poważne niebezpieczeństwo dla sąsiadujących z nimi krajami — zaznaczył poseł Thomas wywołuje w państwach Europy Wschodniej zupełnie zrozumiałe zaniepokojenie.

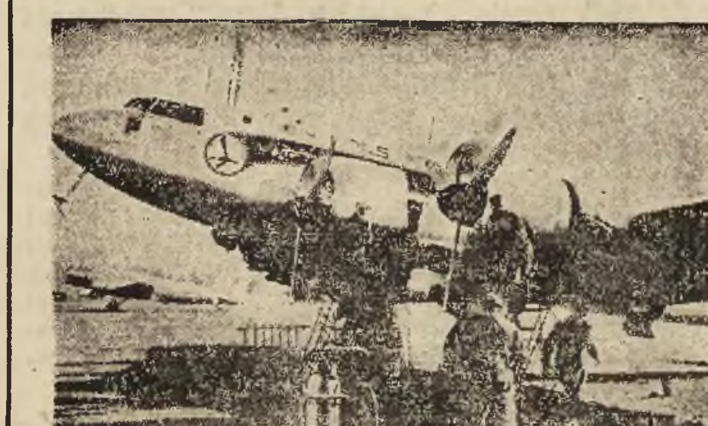


Foto-Film Polski

Polskie Linie Lotnicze „Lot" nie darmo cieszą się uznaniem i zaufaniem w Polsce i zagranicą. Nowoczesny sprzęt, pierwszorzędnie wyszkolone załogi techniczne i administracyjne, bezpieczeństwo i wygoda pasażerów — oto czynniki, które wyrobiły dobre imię polskiemu lotnictwu komunikacyjnemu.

Na zdjęciu górnym: po locie, na lotnisku Okęcie, mechanicy przeglądają motory Languedoc'a. Drobne niedociągnięcia muszą być natychmiast usunięte.

Na dolnym: człowiek, od którego zależy bezpieczeństwo i życie pasażerów — pilot w kabinie.



Foto-Film Polski

Losy polskich wysiedleńców na Środ. Wschodzie

LONDYN, piątek

Agencja „Express News Service" donosi z Genewy, że 14 tysięcy wysiedlonych Polaków, przebywających dotychczas w obozach na Środkowym Wschodzie, ma być przewiezionych do Wielkiej Brytanii.

W Czechosłowacji pojawili się banderowcy

PRAGA, piątek

Jak donosi prasa czeska, w lasach koło Przybramia, pojawiły się w ostatnich dniach liczne grupy banderowców, które grabią miejscową ludność. Policja wydała zarządzenie, zabraniające ludności miejscowej wstępu do lasów w tych okolicach.

O WALKĘ Z PROPAGANDĄ WOJENNĄ I PODŻEGACZAMI DO NOWEJ WOJNY

REZOLUCJA RADZIECKA NA KOMISJI POLITYCZNEJ ONZ

NOWY JORK, piątek

W Komisji Politycznej ONZ rozpoczęła się w dniu 22 bm. debata nad punktem porządku dziennego, zgłoszonym przez Związek Radziecki w następującym brzmieniu: „**kroki do powzięcia przeciwko propagandzie i podżegaczom do nowej wojny".**

Jak wiadomo, **18 września** br. Związek Radziecki zgłosił w tej sprawie projekt rezolucji, zawierającej następujące główne punkty:

◆ **Organizacja Narodów Zjednoczonych potępia zbrodniczą propagandę zawartą w prasie, w audycjach radiowych, w filmach i w przemówieniach publicznych, wzywającą do agresji przeciwko miłującym pokój narodom, zwłaszcza na terenie Stanów Zjednoczonych, Grecji i Turcji.**

◆ Tolerowanie takiej propagandy — uważa Organizacja Narodów Zjednoczonych za pogwałcenie zobowiązań, wynikających z Karty ONZ.

◆ Organizacja Narodów Zjednoczonych wzywa wszystkie rządy do wydania ustaw, zabraniających tej propagandy pod sankcją odpowiednich kar.

◆ Organizacja Narodów Zjednoczonych wzywa do wprowadzenia w życie uchwał poprzedniego Zgromadzenia Generalnego w sprawie rozbrojenia i kontroli nad energią atomową.

Do rezolucji tej delegacja australijska zgłosiła w dniu 21 bm poprawkę, która potępiając w zasadzie propagandę nawołującą do aktów agresji w jakimkolwiek kraju, **opuszcza wymienione przez rezolucję radziecką Stany Zjednoczone, Grecję i Turcję.** Poprawka australijska wzywa co prawda rządy do zapobieżenia tej propagandzie, ale nie domaga się wprowadzenia żadnych sankcji karnych.

Debata w Komisji Politycznej rozpoczęła się przemówieniem delegata radzieckiego, wiceministra **WYSZYŃSKIEGO**, który **uzasadnił rezolucję radziecką.**



Min. Wyszyński

Przemówienie Wyszyńskiego podzielić można na trzy części:

1 **Na przykładzie wystąpień anglosaskich mężów stanu z Churchillem na czele oraz na przykładzie artykułów w prasie amerykańskiej Wyszyński wykazał niezbicie istnienie w pewnych krajach silnej propagandy wojennej.**

2 **Na przykładzie ustawodawstwa i orzecznictwa angielskiego, francuskiego i amerykańskiego Wyszyński dowiódł, że ograniczenie wolności słowa i prasy — w wypadku, kiedy wolność ta jest nadużywana — nie jest sprzeczne z duchem ustawodawstwa tych krajów.**

3 **Przypominając, że rezolucje poprzedniego Zgromadzenia Generalnego w sprawie rozbrojenia i kontroli energii atomowej nie zostały dotychczas wprowadzone w życie, Wyszyński oświadczył, że powodem tego jest niechęć Stanów Zjednoczonych do osiągnięcia jakiegokolwiek porozumienia ze względu na amerykański monopol broni atomowej.**

Evatt broni Churchilla i Byrnesa

Rolę rzecznika i obrońcy świata anglosaskiego wziął na siebie minister spraw zagranicznych Australii dr. EVATT. Odpowiadając wiceministrowi Wyszyńskiemu, EVATT bronił Churchilla i b. sekretarza stanu Jamesa Byrnesa, którego ostatnią książkę pt. „Mówiąc szczerze", wzywającą do wojny przeciwko krajom demokratycznym, zaatakował Wyszyński w swym przemówieniu. Dr Evatt oświadczył, że zdaniem jego, zarówno Churchill jak i Byrnes **mają prawo do wypowiadania swoich poglądów.**

GÓRNICY Bytomskiego ZPW wypełnią swe zadanie

ROZUMIEJĄC konieczność i wagę zwiększenia wydobycia węgla dla kraju, przedstawiciele rad zakładowych kopalń Bytomskiego Zjednoczenia P. W. uchwalili na ostatnim miesięcznym zebraniu w imieniu reprezentowanych przez siebie załóg górniczych rezolucję, w której deklarują swoją gotowość dołożenia wszelkich starań, aby zaplanowane na IV kwartał zwiększenie wydobycia zostało wykonane. Górnicy pragną w ten sposób podziękować ministrowi przemysłu i handlu ob. **Mincowi**, za uznanie ich pracy, wyrażone przez ministra w depeszy skierowanej do dyrekcji BZPW z okazji przekroczenia przez kopalnie bytomskie 500 tys. ton miesięcznego wydobycia we wrześniu b. r.

Kto kieruje tą akcją?

CHILE zrywa stosunki z Z.S.R.R.

MOSKWA, piątek

Radziecka agencja TASS została upoważniona do złożenia następującego oświadczenia:

W dniu 21 października rząd chilijski powiadomił posła radzieckiego w Chile o zerwaniu stosunków dyplomatycznych ze Związkiem Radzieckim. Rząd chilijski w celu usprawiedliwienia swego poczynania przytacza absurdalne oskarżenia pod adresem ZSRR.

Rząd chilijski okłamuje swój naród i usiłuje wprowadzić w błąd światową opinię publiczną, twierdząc o rzekomej odpowiedzialności Związku Radzieckiego w sprawie naruszenia ładu w Chile w ciągu ostatnich miesięcy, kiedy w Chile wzmogły się strajki górników i kiedy rząd chilijski działając na wzór faszystów użył wojska w celu stłumienia tych strajków.

Zdając sobie doskonale sprawę, że Związek Radziecki i jego poselstwo w Chile nie miały i nie mogły mieć nic wspólnego z tymi wydarzeniami, i że za te wypadki odpowiada wyłącznie rząd chilijski, — rząd ten usiłuje zwalić swą winę na cudze barki.

Krocząc tą samą faszystowską drogą co i rząd brazylijski, rząd chilijski popełnił w stosunku do ZSRR wrogi akt, a tydzień temu rząd chilijski płaszcząc się przed swymi gospodarzami z zagranicy, szykanował pracowników poselstwa jugosłowiańskiego, co z kolei zmusiło Jugosławię do zerwania dyplomatycznych stosunków z Chile.

Zerwanie stosunków dyplomatycznych z Chile nie przyniesie żadnej materialnej szkody Związkowi Radzieckiemu. **Natomiast rząd Chile uzależni jeszcze bardziej swój kraj od obcego kapitału.** Zrywając stosunki dyplomatyczne ze Związkiem Radzieckim, rząd chilijski ucierpi moralnie jako rząd obcy elementarnym zasadom demokracji i oderwany od swego narodu.

SPECJALNA SESJA KONGRESU USA

WASZYNGTON, piątek

Dziś wieczorem ogłoszono w Waszyngtonie, że na dzień 17 listopada zwołana została specjalna sesja Kongresu amerykańskiego. Na sesji tej Kongres przedyskutować ma sprawę natychmiastowej pomocy dolarowej dla Francji, Włoch i Austrii. Komunikat ten opublikowany został po naradzie prez. Trumana z przywódcami Kongresu, odbytej **dziś wieczorem.**

MARSZ wydarzeń

W PRZECIĄGU kilku tygodni zaledwie doszło do zerwania stosunków dyplomatycznych między Chile a Jugosławią i ZSRR oraz między Brazylią i ZSRR. Trudno przypuścić, aby zbieżność w czasie była jedynie rzeczą przypadku. Należało by raczej szukać ukrytej ręki, kierującej krokami tak rządu chilijskiego jak i brazylijskiego.

JEDEN Z WYBITNYCH polityków amerykańskich zaproponował niedawno wspólne zebranie wszystkich parlamentów republik amerykańskich celem uzgodnienia wspólnego ustawodawstwa „dla walki z komunizmem". Na konferencji panamerykańskiej w Rio de Janeiro podporządkowanie krajów Ameryki Łacińskiej polityce Waszyngtonu i Wall Street dokonane zostało również pod płaszczykiem „niebezpieczeństwa" grożącego Ameryce ze strony ZSRR, czy komunizmu. Reakcyjna prasa południowo-amerykańska rozpoczęła ostatnio nagonkę przeciwko mniejszościom słowiańskim, zamieszkującym Amerykę Łacińską.

RUCH ROBOTNICZY w Chile cieszył się dotychczas względną swobodą i wpływy partii robotniczych w tym kraju, a szczególnie Chilijskiej Federacji Robotników były znaczne. Dlatego też zglajszaltowanie Ameryki Południowej rozpoczęło się właśnie od Chile, przy użyciu starej i wypróbowanej metody prowokacji. Korzystając z pretekstu strajku górników w Lotta rząd chilijski wysiedlił dwóch pracowników poselstwa jugosłowiańskiego, oskarżając ich o „wzniecanie zamieszek wśród robotników chilijskich". W odpowiedzi na tę prowokację rząd jugosłowiański poczuł się zmuszony zerwać stosunkami dyplomatyczne z Chile.

CIEKAWE SĄ argumenty, jakimi posługuje się rząd chilijski dla usprawiedliwienia tego niesłychanego kroku. „Jugosłowianie — stwierdza komunikat rządowy — organizowali ruch oporu w Południowej Ameryce przeciwko Stanom Zjednoczonym, a komunistyczne grupy pod nazwą „Stowarzyszenie Przyjaciół Jugosławii" szykowały sabotaż w tych gałęziach przemysłu, które posiadają doniosłe znaczenie dla Stanów Zjednoczonych".

W TYM SAMYM okresie dyplomatyczni przedstawiciele USA otrzymali specjalne instrukcje „przebadania" grup słowiańskich w Brazylii, Urugwaju, Argentynie i Chile, gdzie istniały od dawna poważne kolonie narodów bałkańskich. Jeszcze w czerwcu wywarto nacisk na Argentynę by przedsięwzięła akcję przeciwko znajdującym się tam grupom słowiańskim.

GDY GONZALEZ VIDELA — prezydent Chile — odwiedził Urugwaj i Brazylię w lipcu br. reakcyjne pismo „El Mercurio" opracowało specjalną serię artykułów antykomunistycznych, które rozdawano zaprzyjaźnionym gazetom w Rio de Janeiro i Montevideo. Jednocześnie ukazały się w prasie nowojorskiej artykuły atakujące słowiańskie stowarzyszenie na terenie Ameryki.

OBECNIE RZĄD brazylijski powołując się na krytykę działalności prezydenta Dutry i innych polityków brazylijskich w prasie radzieckiej zerwał stosunki dyplomatyczne z ZSRR. Już uprzednio na wyraźne polecenie amerykańskiego Departamentu Stanu zakazana została w Brazylii działalność partii komunistycznej i związków zawodowych.

W ślad za Brazylią rząd chilijski również zerwał stosunki dyplomatyczne z ZSRR posługując się tymi samymi kłamliwymi argumentami.

NIE ULEGA WĄTPLIWOŚCI, że wszystkie te posunięcia zmierzają do większego jeszcze podporządkowania Ameryki Łacińskiej Stanom Zjednoczonym. Zerwanie stosunków między krajami Amer. Łacińskiej a ZSRR ma na celu nie tylko stłumienie ruchu robotniczego w tych krajach, ale również dalsze gospodarcze uzależnienie Brazylii i Chile, zdanych niemal całkowicie na stosunki handlowe ze Stanami Zjednoczonymi.

IDĄC NA LEP antysłowiańskiej i antykomunistycznej nagonki, nagonki Waszyngtonu, władcy Ameryki Południowej, zamieniają swe kraje w kolonie amerykańskiego imperializmu. (es-zet

ZJAZD ZW. ZW.

TRIEST, piątek

W Trieście odbył się pierwszy zjazd konstytucyjny zjednoczenia związków zawodowych Wolnego Terytorium Triestu.

Wszelkie rachuby na rewizję polskich granic zachodnich są bezpodstawne –

stwierdza senator amerykański KNOWLAND po wizycie w Polsce

PRAGA, piątek

Dziennik czeski „Svobodne Slovo" zamieszcza wywiad, udzielony przez powracającego z Polski przez Pragę republikańskiego senatora z Kalifornii Williama Knowlanda na temat wrażeń, odniesionych w czasie pobytu w Polsce.

W WYWIADZIE TYM SENATOR KNOWLAND OŚWIADCZYŁ, IŻ PO ZWIEDZENIU NIEMIEC I POLSKI ORAZ ZBADANIU OGÓLNEJ SYTUACJI W OBYDWU TYCH PAŃSTWACH, DOSZEDŁ DO PRZEKONANIA, ŻE POLSKA PO DOŚWIADCZENIACH Z CZASU WOJNY I OKUPACJI MA ZUPEŁNIE UZASADNIONE OBAWY PRZED MOŻLIWOŚCIĄ ODRODZENIA MILITARYZMU NIEMIECKIEGO.

Armie okupacyjne powinny pozostać w Niemczech — zaznaczył amerykański senator — przez 10, 20 i o ile zajdzie tego potrzeba, nawet przez 30 lat, aż do całkowitego zniszczenia militaryzmu niemieckiego".

Zapytany, co sądzi o nowych granicach Poski na Odrze i Nysie, senator Knowland odpowiedział, iż zdaniem jego, **Niemcom powinno się raz dać do zrozumienia, iż jakiekolwiek rachuby na rewizję tych granic są pozbawione wszelkich podstaw.**

Mówiąc o stosunkach panujących obecnie w Polsce, senator Knowland podkreślił, iż przede wszystkim głębokie wrażenie wywarł na nim **entuzjazm, z jakim naród polski pracuje przy odbudowie swego kraju.**

WĘGRY

SPECJALNE TRYBUNAŁY ROBOTNICZE

BUDAPESZT, piątek

Węgierskie Ministerstwo Sprawiedliwości opracowało projekt ustawy w sprawie Specjalnych Trybunałów Robotniczych, które zajęłyby się sprawami nielegalnego handlu i paskarstwa.

WŁOCHY

PRACE NAD NOWĄ KONSTYTUCJĄ

RZYM, piątek

Włoskie Zgromadzenie Narodowe rozpatrzy w najbliższych dniach zmianę 2-ch artykułów w dotychczasowej konstytucji włoskiej. Poprawki te przewidują, iż kadencja prezydenta trwać będzie 7 lat, prezydentem nie będzie mogła zostać osoba poniżej lat 50 oraz że prezydent nie będzie mógł sprawować żadnych obowiązków poza obowiązkami głowy państwa.

HOLANDIA

WYDALENIE NIEMCÓW

HAGA, piątek

Gazety holenderskie donoszą, iż w dniach najbliższych nastąpi deportacja 17 tysięcy Niemców z Holandii. Deportacja Niemców nastąpi na skutek decyzji rządu holenderskiego, który postanowił wydalić Niemców z Holandii bez względu na przynależność partyjną.

CZECHOSŁOWACJA

UROCZYSTOŚCI 28 B. M. POD HASŁEM WSPÓLNEJ PRACY

PRAGA, piątek

Rząd czechosłowacki postanowił, że uroczystości święta państwowego w dniu 28 października odbędą się w całym kraju pod hasłem wspólnej pracy dla zabezpieczenia wolności, pokoju i dobrobytu narodu czeskiego. W uroczystościach tych wezmą udział wszystkie stronnictwa polityczne, wchodzące w skład Frontu Narodowego.

EGIPT

DDT PRZECIW CHOLERZE

KAIR, piątek

W Egipcie ruch kolejowy został zupełnie zatrzymany w związku z szalejącą cholerą. Jako specjalny środek zaradczy w celu zwalczania epidemii w wielu miejscowościach rozpylano środek dezynfekcyjny DDT.

Finlandia postanowiła przeprowadzić dokładną dezynfekcję wszystkich statków egipskich, przybywających do portów fińskich, by zapobiec rozprzestrzenianiu się epidemii w Finlandii.

U. S. A.

PRZEŚLADOWANIE DEMOKRATÓW

NOWY JORK, piątek

Gazeta „Star" podała ostatnio do wiadomości, że z wydziału zagranicznego centralnej organizacji radiowej USA zwolniono wielu urzędników, rzekomo ze względów bezpieczeństwa. Według słów gazety jednak wynika, że zwolnieni padli ofiarą kampanii prześladowczej komunistów.

RUMUNIA

ZMIANY NA PLACÓWKACH DYPLOMATYCZNYCH

BUKARESZT, piątek

Jak donoszą koła urzędowe Bukaresztu, rząd rumuński przeprowadzi w dniach najbliższych szereg zmian na placówkach dyplomatycznych Rumunii, w Londynie, Moskwie, Rzymie, Belgradzie, Sofii i Kopenhadze.

50 tysięcy ukraińskich faszystów

UKRYWA SIĘ W NIEMCZECH

BERLIN, piątek

Jak podaje dziennik amerykański „Stare and Dripes", w Niemczech ukrywa się obecnie około 50 tysięcy Ukraińców banderowców, którzy prowadzą walkę podziemną przeciwko demokratom niemieckim i żołnierzom radzieckim. **Dziennik przypomina, że Bandera przebywał na terenie Polski, a później korzystał z opieki i poparcia hitlerowców. Należał on do grupy nacjonalistów ukraińskich, z których sformowano słynną z okrucieństwa brygadę SS-Galizien.**

Koniec afery w Czechosłowacji

PRZYWÓDCY BANDY PRZEMYTNICZEJ UJĘCI

PRAGA, piątek

W związku z wykryciem przez czechosłowackie organa bezpieczeństwa międzynarodowej bandy przemytniczej w Pradze, ogłoszono nazwiska głównych przywódców bandy, aresztowanych w tych dniach.

Są to: **Stefan Sator** — milioner węgierski, **Wiktor Arnold** — Niemiec, pochodzący z Łotwy, noszący mundur oficera jednej z armii alianckich, który miał maskować jego zbrodniczą działalność, dalej pewien obywatel bułgarski, w mieszkaniu którego odbywały się narady członków bandy, **Vasilij Haladir**, emigrant ukraiński, pewien obywatel jugosłowiański, b. członek faszystowskiej organizacji chorwackiej „Ustaszi" oraz kilku innych, których nazwiska nie mogą być jeszcze, ze względu na dobro toczącego się śledztwa, opublikowane. Prócz tego aresztowano cały szereg obywateli czechosłowackich, będących w kontakcie z bandą. **Ogółem aresztowano dotychczas 200 osób.**

1.300.000 papierosów amerykańskich przechowywali przemytnicy

Na podstawie zeznań przestępców, czechosłowackie organa bezpieczeństwa wykryły w Pradze skład, w którym znajdowało się **1.300.000 papierosów amerykańskich**.

ZSRR

WZRASTA NAKŁAD KSIĄŻEK

W ciągu ubiegłego roku wydano w Związku Radzieckim prawie 860 tysięcy książek i broszur o łącznym nakładzie 11 miliardów egzemplarzy. W astronomicznych nakładach wyszły dzieła klasyków literatury rosyjskiej. Łączny nakład dzieł Puszkina wyniósł 35 milionów egzemplarzy, Lwa Tołstoja 26,5 miliona egzemplarzy, Gogola — 10,5 miliona egzemplarzy, Lermontowa — około 10 milionów egzemplarzy. Utwory Puszkina wyszły w 76 językach, Tołstoja w 66 językach i t. d. W olbrzymich nakładach wychodzą w Związku Radzieckim utwory literatury ukraińskiej, białoruskiej, gruzińskiej, azerbejdżańskiej i t. d. Dzieła Szewczenki tłumaczone na 33 języki, wyszły nakładem 5,5 miliona egzemplarzy. Książki współczesnych pisarzy radzieckich wydawane są z niemniejszym rozmachem. Dzieła Gorkiego wydane zostały w 44 milionach egzemplarzy, poezje Majakowskiego niemal w 10 milionach egzemplarzy.

Najwybitniejsze utwory pisarzy radzieckich doczekały się ponad 100 wydań, jak naprzykład książki Szołochowa, Fadiejewa i Aleksego Tołstoja. W masowych nakładach ukazały się także tłumaczenia utworów klasycznej i współczesnej literatury światowej, wydawane nieraz niezwykle luksusowo. Nakłady książek naukowych i technicznych powiększyły się w porównaniu z okresem carskim 20 do 30 razy.

Wystawa rolnicza za kołem podbiegunowym

Na dalekiej północy Związku Radzieckiego w miejscowości Wierchojańsk, stanowiącej światowy „biegun zimna", gdzie temperatura dochodzi do 70 stopni poniżej zera, odbyło się otwarcie pierwszej wystawy rolniczej za kołem podbiegunowym. Do niedawna panowało przekonanie, że w okręgu Wierchojańska na najzimniejszym punkcie na kuli ziemskiej nie można hodować roślin. Dzięki jednak pracom agronomów radzieckich, hoduje się teraz w ZSRR za kołem podbiegunowym nie tylko warzywa, jak kapustę, rzepę, ogórki, cebulę, pomidory, ale nawet takie kultury jak tytoń, dynie i tykwy.

LOVETT o możliwości NOWEJ konferencji „16"

WASZYNGTON, piątek

Na konferencji prasowej w Departamencie Stanu LOVETT omówił sprawę konferencji paryskiej. Stwierdził on, że Departament Stanu otrzymał wielką ilość rozmaitych sprawozdań. Urzędnicy Departamentu Stanu przygotowują zalecenia i materiał informacyjny dla komisji Kongresu, które mają się zebrać 10 listopada br. Lovett podkreślił, że nie jest wykluczone, że zajdzie potrzeba ponownego zwołania konferencji 16-tu.

Lovett odmówił komentarzy na temat wyborów komunalnych we Francji z uwagi na to że nie ogłoszono jeszcze ostatecznych wyników.

W sprawie Grenlandii Lovett powtórzył argumenty Departamentu Stanu, który — jak wiadomo — uważa tę wyspę za „bazę obronną półkuli zachodniej".

Opera żebraków



ZA ODRĄ

Zjednoczona partia robotnicza w Bawarii

Mimo zakazu władz Bawarskiej Partii Socjalistycznej, wielu jej członków wzięło udział w zjeździe Bawarskiej Partii Komunistycznej. Na zjeździe omawiano sprawę stworzenia na terenie Bawarji Jednolitej Partii Robotniczej na wzór niemieckiej Partii Jedności Socjalistycznej (SED) istniejącej w strefie radzieckiej.

Na razie zjednoczona partia robotnicza bawarska nie została zgłoszona do władz amerykańskich. Filia jej powstała już w **Mühlbergu** gdzie przystąpili do niej niektórzy socjaliści miejscowi i związkowcy.

AMERYKANIE WOLĄ NIEMCÓW...

Berlin opuściła w ub. sobotę delegacja holendersko - belgijska, która prowadziła z okupacyjnymi władzami anglo - amerykańskimi rokowania na temat użycia portów belgijskich i holenderskich dla anglo - amerykańskich dostaw żywnościowych i surowca dla Niemiec. **OBIE DELEGACJE WRACAJĄ Z NICZYM DO KRAJU.** Transporty anglo - amerykańskie będą w dalszym ciągu kierowane do Niemiec przez porty niemieckie na Morzu Północnym.

Oznacza to, że urządzenia portowe Rotterdamu i Antwerpii pozostaną nadal niewykorzystane, bogacić się będą natomiast maklerzy portowi w Hamburgu i Bremie.

...A SZWAJCARZY ICH DOKARMIAJĄ

W Zurychu istnieje organizacja katolicka „Christliche Nothilfe", która wysłała w przeciągu ostatniego kwartału do Niemiec 600 tysięcy paczek żywnościowych na sumę 13 milionów franków szwajcarskich.

Gdy przedstawiciel czechosłowacki informował się w sprawie ewentualnego wysyłania paczek żywnościowych do Czechosłowacji, odpowiedziano mu po długiej zwłoce, że artykuły takie, jak ryż, masło, miód i czekolada zarezerwowane są dla Niemiec, a Czechosłowacja mogłaby otrzymać jedynie kawę i papierosy.

Z PRASY

BERLIN AM MITTAG

Mocarstwa zachodnie eksportują z Zagłębia Ruhry miliony ton węgla miesięcznie i sprzedają węgiel ten o wiele drożej i za dolary. Eksportuje się masowo wyroby olbrzymich zakładów chemicznych I. G. Farben Industrie, zatrudniających już dziś około 10 tys. robotników, eksportuje się samochody z zarobkiem 960 dolarów na sztuce, maszyny, silniki, drzewo i tysiące ton drobnicy do portów angielskich. Poprzednio jeszcze wywieziono do państw zachodnich 200 tysięcy patentów przemysłowych. Wszystkie te przymusowe dostawy obliczane na miliardowe sumy, nie zostały przez mocarstwa zachodnie zaksięgowane jawnie na konto reparacji, a przez to samo utrudniono wypełnienie zobowiązań reparacyjnych w stosunku do innych państw, zniszczonych wskutek hitlerowskiej agresji.

POST SCRIPTUM

W mieście Rastatt w Badenii (francuska strefa okupacyjna) rozpoczął się proces 13 młodych Niemców, oskarżonych o udział w spisku przeciwko władzom okupacyjnym. Większość oskarżonych nie liczy więcej jak 17 lat.

INDONEZJA w ogniu walk

Rząd holenderski zamierza zmobilizować dodatkowo 11 tys. żołnierzy

BRUKSELA, piątek

Dzienniki holenderskie donoszą, powołując się na informacje z Batawii, że walki trwają nadal na wielu odcinkach na Jawie i Sumatrze. Największą aktywność wojska holenderskie wykazują w rejonie Purlokerto.

Jak komunikuje prasa holenderska, rząd holenderski zamierza powołać do wojska na początku 1948 roku 11 tysięcy żołnierzy i oficerów.

Rzecznik rządu Republiki Indonezyjskiej oświadczył w Jogiakarta, że wojska holenderskie przekroczyły na Jawie linię demarkacyjną pomiędzy terytorium republiki a terytorium okupowanym przez Holandię i posunęły się o 9 klm. w głąb terytorium indonezyjskiego. Wojska holenderskie zajęły miasto Karanjar. W tych operacjach zginęło lub odniosło rany 600 Indonezyjczyków, wśród których znajdowało się 300 osób cywilnych, które powróciły do Karanjar po zakończeniu prac komisji konsularnej wyznaczonej przez ONZ.

Kiedy Amerykanie opuszcza Grenlandię

NOWY JORK, piątek

Duński minister spraw zagranicznch **Gustaw Rasmussen** odbył z sekretarzem stanu Marshallem dwugodzinną konferencję na temat Grenlandii. Jak wiadomo, rząd duński domaga się rozwiązania duńsko-amerykańskiego układu z 1941 roku, dającego Stanom Zjednoczonym prawo utrzymywania baz wojskowych na Grenlandii. Minister Rasmussen zażądał, aby amerykańskie siły zbrojne oraz personel stacji meteorologicznych zostały z Grenlandii wycofane.

Pomorze dostarcza ziemniaki na Śląsk

W Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy odbyła się konferencja zwołana przez Fundusz Aprowizacyjny w celu omówienia spraw, związanych ze skupem ziemniaków **dla wojew. śląskiego.** W konferencji wzięli udział przedstawiciele organizacji gospodarczych, Komisji Cennikowej, Specjalnej oraz miejscowych władz. **Województwo pomorskie dostarczy na Śląsk dla zaopatrzenia świata pracy 60 tys. ton ziemniaków.** Część tych ziemniaków została już wysłana. Skup przeprowadzają: **Zjednoczenie Przemysłu Ziemniaczanego, Zarz. Państw Nieruchomości i Zjednoczenie Gorzelni Rolniczych.**

Sprawa b. kolonii włoskich

LONDYN, piątek

Komisja przedstawicieli 4-ch Wielkich Mocarstw, która została wyłoniona na konferencji zastępców ministrów spraw zagr. w Londynie ustaliła kolejność zwiedzenia byłych kolonii włoskich. Komisja ta odbędzie podróż do Erytrei Somali i Libii. Podróż tej komisji rozpocznie się w przyszłym miesiącu.

Przegląd prasy zagranicznej

Franc-Tireur

„Republika stoi w obliczu nowego zamachu". Ci, którzy będą podtrzymywać podział w obozie republikańskim i upierać się będą przy wykluczeniu partii komunistycznej z rządu w tak krytycznym momencie — staną się pomocnikami cezaryzmu.

DAILY TELEGRAPH

„Podział Francji na dwa obozy został dokonany. Tendencje jednak, które do tego podziału doprowadziły muszą bardzo zaniepokoić każdego prawdziwego przyjaciela Francji. Otwarty konflikt pomiędzy lewicą a prawicą był widoczny już od dłuższego czasu, obecne jednak wybory samorządowe pogłębiły niebezpieczeństwo. Trudno oprzeć się wrażeniu, że wielu z tych Francuzów, którzy głosowali w ostatnią niedzielę (na de Gaulle'a) oddało swe głosy na poparcie polityki pełnej niebezpieczeństw, zrodzonej w niewoli i prowadzącej w niewiadomym kierunku".

News Chronicle

Partia komunistyczna jest jedyną partią we Francji, która niezależnie od chwilowej koniunktury zdołała zachować stabilizację i pewność swego programu politycznego. „Komuniści byli i pozostają nadal najlepiej zorganizowaną i najbardziej skonsolidowaną partią francuską".

THE TIMES

Sukces de Gaulle'a może jedynie zaszkodzić sprawie odbudowy Francji i przyczynić się do upadku nadziei, żywionych co do trwałości tej odbudowy przez całą Europę.

PO RAZ KTÓRY Z RZĘDU

Bevin ZAPOWIADA DEMOBILIZACJĘ

LONDYN, piątek

Minister spraw zagranicznych ERNEST BEVIN wygłosił przemówienie na wiecu członków Partii Pracy w swym okręgu wyborczym Wandsworth w południowo-wschodnim Londynie.

Minister oświadczył m. in., że Wielka Brytania nie chce wiązać swej polityki zbyt ściśle ani ze Stanami Zjednoczonymi, ani ze Związkiem Radzieckim.

W ciągu najbliższych miesięcy około 250 tys. żołnierzy brytyjskich, pozostających zagranicą, będzie zdemobilizowanych.

Wielka Brytania będzie dążyła wszelkimi siłami żeby doprowadzić do porozumienia na konferencji ministrów spraw zagranicznych w sprawie Niemiec. Wielka Brytania będzie dążyła do ustanowienia jedności gospodarczej Niemiec, ale będzie też czuwała nad tym, by Niemcy nie były zdolne do wywołania nowej wojny.

Było by rzeczą niedopuszczalną, gdyby Wielka Brytania miała nie skorzystać z oferty Marshalla w sprawie pomocy dla Europy.

Pięć wielkich mocarstw powinno znaleźć rozwiązanie dla zapewnienia pokoju w Europie.

Dwie komisje dla spraw Palestyny

NOWY JORK, piątek

Komisja palestyńska ONZ, wyłoniła dwie podkomisje, z których pierwsza ma się zająć zagadnieniem podziału Palestyny a druga ma rozpatrzyć zagadnienie utworzenia federalnego państwa w Palestynie. W skład pierwszej podkomisji weszli: **Czechosłowacja, Kanada, Polska, Związek Radziecki, Guatemala, USA, Urugwaj, Venezuela.**

W kołach ONZ stwierdzają, że skład podkomisji daje rękojmię, iż będzie ona mogła osiągnąć w swych pracach pozytywne rezultaty.

W skład drugiej komisji weszły: **Afganistan, Kolumbia, Egipt, Irak, Pakistan, Iran i Arabia Saudyjska.** Obie komisje mają złożyć swe sprawozdania do 29 października bm. Następne posiedzenie komisji palestyńskiej ONZ odbędzie się najprawdopodobniej 30 października.

Z dnia

NAFTA I BENZYNA DLA POLSKI

Do Gdańska przybył 22 bm. radziecki tankowiec „Sachalin", który przywiózł z Batumi ładunek ok. 4.300 ton nafty i ok. 3.500 t. benzyny.

PODPISANIE PROTOKOŁU ZDAWCZO-ODBIORCZEGO URZĄDZEŃ PORTU CENTRALNEGO W SZCZECINIE

Dnia 21 października nastąpiło w Szczecinie podpisanie protokołu zdawczo - odbiorczego urządzeń, znajdujących się w porcie Centralnym. **Urządzenia zostały przekazane administracji polskiej przez władze radzieckie**, na mocy umowy zawartej w dniu 18 września br. w Warszawie.

DZIŚ — 30. DO KOŃCA ROKU — 60 PAŃSTWOWYCH DOMÓW TOWAROWYCH

Akcja uruchomienia powszechnych domów towarowych zatacza coraz szersze kręgi. W chwili obecnej pracuje już na terenie całego kraju 30 domów towarowych. W ostatnich tygodniach uruchomiono domy towarowe m. in. w Krośnie, Zielonej Górze, Olsztynie, Mrągowie i Chrzanowie. **Jeszcze przed końcem bieżącego roku liczba czynnych państwowych domów towarowych dojdzie do 60.** Plan na rok przyszły przewiduje oddanie do użytku dalszych 120 — 140 obiektów. Rosną również obroty handlowe domów towarowych. **W sierpniu br. wynosiły one 240 milionów zł., podczas gdy we wrześniu doszły 440 milionów zł.**

PAŃSTWOWY PRZEMYSŁ METALOWY OSZCZĘDZA

Od stycznia do końca sierpnia r.b. Zjednoczenia podległe Centralnemu Zarządowi Przemysłu Metalowego uzyskały **oszczędności w kwocie ponad 425 milj. zł.** Na pierwszym miejscu w tej akcji znajduje się przemysł taboru i sprzętu kolejowego, który osiągnął oszczędności w wysokości ponad 201 milj. zł., dalej idą przemysł motoryzacyjny i Zjednoczenie fabryk śrub, nitów i części kutych.

Tytułem premii za usprawnienie produkcji przemysł metalowy wypłacił bardzo poważne kwoty. I tak w styczniu premie te wyniosły 19.800 zł., w lutym 362 tys. zł., w maju 734 tys. zł., w lipcu 152 tys. zł. i w sierpniu 192 tys. zł.

Z TERENÓW WALK PARTYZANCKICH

LUBLIN.

W dniu 22 października 1943 r. w 4-tą rocznicę bohaterskiej bitwy, stoczonej z Niemcami przez partyzantów w lasach pod Kochanami, wycieczka dziennikarzy warszawskich złożyła w miejscu historycznych walk hołd poległym bohaterom.

W przejeździe zatrzymano się we wsi Łysaków, w której urodził się i żyje kapitan Armii Ludowej, Skrzypek Władysław ps. „Grzybowski". Po zwiedzeniu domu bohatera, nastąpiło spotkanie z miejscowymi partyzantami: m. in. z 15-letnią łączniczką Porembą Janiną ps. „Mała Janka".

We wsi Kochany, na miejscu boju z Niemcami, plk. Wacław Czyżewski ps. „Jim" zaznajamia obecnych z przebiegiem bitwy. W bitwie tej brali udział m. in. Stanisław Bieniek ps. „Szela" oraz Pytel Jan ps. „Leon". Nieopodal znajduje się mogiła 7 partyzantów z oddziału Grzywocz. Są to pierwsi partyzanci, polegli w bojach na Lubelszczyźnie. Prosty krzyż drewniany wskazuje miejsce ich spoczynku.

Wreszcie we wsi Janki, która wydała wielu partyzantów, dziennikarze rozmawiali z mieszkańcami, którzy m. in. opowiedzieli, jak Niemcy w czasie t. zw. pacyfikacji zamknęli i spalili w stodole 12 osób spośród miejscowej ludności.

W ROCZNICĘ CZYNU ZBROJNEGO GWARDII LUDOWEJ w RADOMIU

WARSZAWA.

W najbliższą niedzielę 26 bm. odbędą się w Radomiu uroczystości obchodu 4-tej rocznicy czynu zbrojnego Gwardii Ludowej. W dniu tym żołnierze Gwardii Ludowej — członkowie Polskiej Partii Robotniczej — dokonali zamachu bombowego na reprezentacyjny lokal niemiecki w Radomiu. Zabito wówczas starostę Niemca — kata ludności okręgu radomskiego i kilku innych mniej ważnych dygnitarzy i wyższych oficerów niemieckich. Podczas uroczystości obchodu rocznicy, w budynku, na który żołnierze AL dokonali zamachu, otwarty zostanie Dom Kultury Robotniczej im. Armii Ludowej.

„DZIEŃ RTPD" -DNIEM WALKI o wychowanie socjalistyczne i o SZCZĘŚCIE DLA DZIECKA

Dziejowa walka klasy robotniczej o nowy ustrój społeczny była zawsze równocześnie **walką w obronie praw dziecka**. Walki z wyzyskiem kapitalistycznym na fabrykach i o ubezpieczenia społeczne były zawsze sprzężone z **walką o zlikwidowanie najemnej pracy nieletnich i zorganizowanie racjonalnej opieki nad dzieckiem robotniczym.**

Dziś — gdy polska klasa robotnicza w sojuszu z chłopami i inteligencją pracującą buduje **Polskę Ludową**, dziś — gdy staje wspólnie z siłami demokratycznymi świata do walki o trwały pokój między narodami i suwerenność wolnych narodów — to równocześnie walczy o szczęście i o **dobrobyt dziecka polskiego**. Dla klasy robotniczej problem dziecka nie jest sprawą ani uboczną, ani wtórną, lecz żywą treścią samej walki o prawa człowieka. **Jeśli twierdzimy, że DZIECI SĄ NASZĄ PRZYSZŁOŚCIĄ, to NIE JEST ŻADEN FRAZES.** W dzieciach naszych pragniemy przede wszystkim widzieć strażników naszych osiągnięć narodowych i socjalnych oraz kontynuatorów dalszej zdecydowanej walki o wyzwolenie człowieka, podjętej przez klasę robotniczą.

Oto główny sens działalności **ROBOTNICZEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ DZIECI**, mającego za sobą 28-letnią tradycję pracy w dziedzinie wychowania dziecka robotniczego w Polsce. W ciągu ostatniego dwudziestolecia RTPD niezmiernie spopularyzowało się i przekształciło z małej instytucji o wąskim zasięgu działania w organizację powszechną i masową, o prawach instytucji wyższej użyteczności publicznej. Działalność RTPD obejmuje obecnie prawie wszystkie dziedziny wychowania i opieki nad dzieckiem. Towarzystwo zorganizowało na całym kraju sieć **przedszkoli i świetlic, poradni i burs, kolonii letnich i półkolonii, bibliotek dziecięcych i teatrów.** Instytucje te obsługiwały w bieżącym roku wiele dziesiątek tysięcy dzieci robotniczych i pracowniczych w całym kraju.

Z okazji Ogólnopolskiego „Dnia RTPD" z całym naciskiem podkreślamy, **że klasa robotnicza jest żywo zainteresowana w maksymalnym rozwoju działalności Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. RTPD jest jednolitofrontową organizacją robotniczą**, wiążącą w swoje ręce wychowanie dziecka robotniczego w duchu socjalistycznym i moralności socjalistycznej, w duchu entuzjazmu i bezgranicznej wierności dla Polski Ludowej, w duchu braterstwa narodów i postępu, w duchu nienawiści do wszelkiego wstecznictwa i reakcji obcej i rodzimej.

Robotnicy i pracownicy umysłowi, Pepeowcy i peperowcy. Członkowie związków zawodowych, ZWM-owcy i OM TUR-owcy!

Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci jest Waszą instytucją. Zapisujcie się na członków towarzystwa. Popierajcie działalność RTPD, pomagajcie Towarzystwu budować nowe placówki wychowawcze dla dzieci robotniczych i pracowniczych.

Towarzysze, członkowie RTPD, walczcie niezłomnie z wrogimi zakusami reakcji i wstecznictwa, o wychowanie socjalistyczne, o szczęście dziecka robotniczego w Polsce!

Warszawa dn. 26 października 1947 roku.

Komitet Wykonawczy Polskiej Partii Robotniczej | Centralny Komitet Wykonawczy Polskiej Partii Socjalistycznej | Komisja Centralna Zw. Zaw.

NA STRAŻY POKOJU

Walka światowej reakcji ze Związkiem Radzieckim, orędownikiem wolności i niepodległości wszystkich narodów, wrogiem ucisku i eksploatacji w jakiejkolwiek postaci nie zakończyła się z chwilą, gdy ostatnie wojska interwencyjne wyparte zostały z ziemi radzieckiej.

Terrorem i intrygą, podstępem i sabotażem, międzynarodowa reakcja usiłowała zniszczyć młode państwa socjalistyczne, otoczyć je „kordonem sanitarnym", oddzielić żelazną kurtyną od reszty świata, odsunąć od udziału w życiu międzynarodowym i wpływu na bieg wydarzeń. Ale jak powiada stare przysłowie perskie „odbicie księżyca nie da się zamknąć w studni, promieni słonecznych nie można uwięzić w klatce". **Daremne były wysiłki panów Churchillów i Chamberlainów, Hooverów i Daladierów, odizolowania Związku Radzieckiego.**

Krzepła i potężniała siła Związku Radzieckiego, umacniały się fundamenty nowego wyższego ustroju społecznego, z trudu socjalistycznej pracy wyrósł bohaterski naród radziecki. Bez krzykliwej propagandy, bez hałaśliwych fanfar, wbrew monopolistycznej prasie i sprzedajnym pismakom gazetowym, **dzięki swej stałej uporczywej, codziennej walce o demokratyczne zasady międzynarodowej współpracy, dzięki systematycznemu demaskowaniu intryg, zagrażających wolności i bezpieczeństwu narodów, Związek Radziecki stał się SYMBOLEM WALKI O POKÓJ, a jego polityka zagraniczna odzwierciedleniem dążeń całej postępowej ludzkości.**

Skierować Niemcy na wschód

Wówczas w umysłach londyńskich i nowojorskich bankierów wylęgł się szatański plan skierowania niemieckiego imperializmu na wschód, użycia japońskich feudałów do walki ze Związkiem Radzieckim.

Szeroką falą popłynęły do Niemiec i Japonii dolary i funty szterlingów. Z Nowego Jorku szły statki ze złomem żelaznym do Tokio, z bauksytem i manganem do Hamburga i Bremy. Zadymiły wielkie piece Zagłębia Ruhry. Ruszyły w szybszym tempie fabryki Nagasaki. Podparty workami złota przystąpił do ataku niemiecki i japoński imperializm. Pierwsze akty agresji w odległych Chinach. Później bliżej — na zachodzie Europy. Zagłębie Saary, Nadrenia, Hiszpania. Siły pokoju w Europie okazały się zbyt słabe. Związek Radziecki był osamotniony na arenie międzynarodowej. Głos jego, że **pokój jest niepodzielny, że tylko jedność obozu antyimperialistycznego jest skuteczną gwarancją zwycięstwa sił pokojowych,** był głosem wołającego na puszczy.

Nastąpiły nowe akty agresji. Austria, Monachium, Czechosłowacja i 1 września, który rozpętał okrutną pożogę drugiej wojny światowej.

Hitler obrócił się przeciw swym patronom. Apetyt niemieckich kapitalistów nie został nasycony ustępstwami państw anglo-saskich, które faszystowskiemu molochowi wojny złożyły w ofierze niepodległość i byt narodowy swych satelitów. **Rachuby rycerzy giełdy zawiodły.** Ale jeszcze i teraz nie wszystko było przegrane. Opracowano nowy plan, jeszcze bardziej wymyślny, jeszcze bardziej diabelski. W rezultacie tego planu **Stany Zjednoczone,** które w międzyczasie uzyskały dominującą pozycję w świecie kapitalistycznym i **przystąpiły do wojny, gdy wynik jej był już z góry przesądzony,** jednocześnie uwolniłyby się od niebezpiecznego konkurenta i osłabiły by Związek Radziecki.

Plan ten szumnie nazwano „strategicznym uderzeniem w miękkie podbrzusze Europy". Inwazję kontynentu odkładano z roku na rok, skazując miliony ludzi na śmierć z głodu i wycieńczenia, na polach bitew, w obozach i komorach gazowych. W ciężkich zmaganiach miał wykrwawić się Związek Radziecki. **Ale i te rachuby zawiodły. ZWIĄZEK RADZIECKI OKAZAŁ SIĘ ZBYT SILNY.** Prysły mity, jeden za drugim. O niskiej wydajności pracy w socjalistycznym systemie produkcji, o błędach i niedociągnięciach planowania, o „kolosie na glinianych nogach", o siłach kontrrewolucyjnych w Związku Radzieckim. **Każde nowe zwycięstwo wojsk radzieckich było nowym dowodem wyższości ustroju socjalistycznego i miłości robotników radzieckich do ich proletariackiej ojczyzny.** Radziecka armia na ruinach Berlina, to było zakończenie pewnego etapu. Jednocześnie był to też **symbol niekończącej się jeszcze walki z reakcją.**

Zwycięstwo demokracji

Zwycięstwo nad niemieckim faszyzmem wzmocniło wszystkie siły demokratyczne na całym świecie. Związek Radziecki, który był siłą kierowniczą i duszą walki z wrogiem faszystowskim, zjednoczył teraz wokół siebie wszystkie siły demokratyczne i postępowe. W antyfaszystowskim i antyimperialistycznym obozie znalazły się nowe państwa demokracji ludowej, które uwolniły się z kajdanów obcej zależności: **Polska, Jugosławia, Czechosłowacja, Rumunia, Węgry, Albania, i częściowo Finlandia.**

Znalazły się kraje walczące o swe wyzwolenie narodowe: **Vietnam i Indonezja** i sympatyzujące z nimi **Syria, Indie i Egipt.** Nie ma kraju, gdzieby obóz demokracji i postępu, obóz walki z imperializmem i faszyzmem nie miał swych sojuszników. **Wszędzie, gdzie istnieje ucisk, wszędzie gdzie nie ma wolności, gdzie trud i praca człowieka eksploatowane są dla osobistych zysków małej garstki kapitalistów, wszędzie tam obóz antyimperialistyczny i antyfaszystowski ma swoich sojuszników.** Ma on ich i w Anglii, wśród robotników sprzeciwiających się poddaniu życia gospodarczego i politycznego pod kontrolę amerykańskich kapitalistów. Ma ich też w **Stanach Zjednoczonych,** gdzie robotnicy coraz bardziej zdają sobie sprawę, że **doktryna ekspansji, faszyzmu na eksport, oznacza nieuchronnie faszyzm i wewnątrz kraju. A wszędzie tam, gdzie toczy się codzienna walka o wolność narodową, o wolność od wyzysku, Związek Radziecki jest jasnym symbolem tej walki.**

Przeciw siłom pokoju zgrupował się wokół i pod wodzą Stanów Zjednoczonych silnie osłabiony, wskutek drugiej wojny światowej, obóz reakcji. — Pod zasłoną „obrony przed komunizmem" ruszyli do ataku amerykańscy kapitaliści, zdążający do opanowania rynków zbytu i gospodarczego osłabienia pozostałych konkurentów, usiłując ich sprowadzić do roli posłusznych satelitów. **Z wyżyn ministerialnych foteli wielcy fabrykanci, bankierzy i generałowie na usługach koncernów zbrojeniowych, ogłosili nową politykę amerykańską: otwartej i zaborczej ekspansji.** Z lamusa wyciągnięto stare plany. Nie zmieniając ich treści wymieniono szyldy. Już nie **„kordon sanitarny" a „doktryna Trumana".** Nie **„plan Davesa" a „plan Marshalla".** Podsycane tonami farby drukarskiej odżyło widmo „czerwonego niebezpieczeństwa". Murphy w Frankfurcie i Mac Arthur w Tokio rozpoczęli gorączkowe szkolenie łańcuchowych psów amerykańskiego imperializmu. **Znów popłynął strumień dolarów do Niemiec i Japonii. Znów wskazano kierunek ataku — komunizm i Związek Radziecki.**

Ale ten właśnie ogrom nienawiści, ten zajadły ton prasy reakcyjnej i dolarowych polityków, gdy mowa o Związku Radzieckim i partiach komunistycznych, ten upór, z jakim raz po raz obóz reakcji kieruje swoje ataki w tę właśnie stronę jest właściwie hołdem złożonym polityce Związku Radzieckiego i polityce partii komunistycznych.

Miliony chcą pokoju

Na drodze do panowania nad światem amerykańscy imperialiści napotykają na ogromną przeszkodę jaką jest dążenie do pokoju milionów prostych ludzi na całym świecie. Napotykają na wielką przeszkodę jaką jest konsekwentnie pokojowa polityka Związku Radzieckiego, broniąca suwerenności wszystkich narodów zasad demokratycznego postępowania i równouprawnienia, demaskująca bezlitośnie amerykańskie plany gospodarcze zmierzające do ujarzmienia wolnych narodów, i poddania ich w niewolę dolarową.

Nieugięta postawa Związku Radzieckiego niweczy misterną grę reakcji światowej dążącą do zastraszenia ludzi chwiejnych i o słabych nerwach, by w ten sposób drogą szantażu wymóc na nich ustępstwa wobec napastników. Związek Radziecki, który zbrojnie rozgromił faszystowskich napastników nie da się zastraszyć hukiem płatnych krzykaczy. Nie dadzą się nim zastraszyć narody, które w oparciu o przyjacielską pomoc Związku Radzieckiego wstąpiły na drogę pokojowego budownictwa. Dzisiaj, nie tak jak w okresie Monachium siły pokoju są o wiele większe od sił podżegaczy wojennych. Są bardziej zwarte i zjednoczone A ZJEDNOCZONY W WALCE O POKÓJ I BEZPIECZEŃSTWO OBÓZ ANTYIMPERIALISTYCZNY I ANTYFASZYSTOWSKI JEST NIE DO POKONANIA.

Takie są założenia polityki zagranicznej Związku Radzieckiego, uznającej współistnienie w perspektywie długiego okresu dwóch systemów — kapitalizmu i socjalizmu — powiedział w referacie wygłoszonym na naradzie 9 partii tow. **A. ŻDANOW** sekretarz Wszechzwiązkowej Partii Komunistycznej (bolszewików).

Polityka zagraniczna Zw. Radzieckiego jest polityką walki o konsekwentną realizację zasad demokratycznych powojennego świata.

ZSRR stale broni stanowiska, że polityczne i ekonomiczne stosunki pomiędzy poszczególnymi państwami powinny opierać się wyłącznie na zasadach równouprawnienia stron oraz wzajemnego poszanowania suwerennych praw kontrahentów.

Związek Radziecki zmierza do utrzymania lojalnych dobro-sąsiedzkich stosunków ze wszystkimi państwami, które pragną współpracy. W stosunku zaś do krajów, które są prawdziwymi przyjaciółmi i sojusznikami Zw. Radzieckiego. Zw. Radziecki zawsze postępował, postępuje i będzie postępował jak wierny przyjaciel i sojusznik.

Radziecka polityka zagraniczna dąży do dalszego rozszerzenia przyjaznej pomocy Zw. Radzieckiego dla tych krajów.

W. PODGÓRSKI

KRONIKA POLITYCZNA

PRZYJĘCIA W MSZ

Warszawa Minister pełnomocny **Józef Olszewski** przyjął w dniu 23 bm. ambasadora Francji w Warszawie **p. Roger Garreau.**

Jak się dowiadujemy, ambasador Rzeczypospolitej w Rzymie **prof. dr. Stanisław Kot,** ma w niedługim czasie opuścić placówkę rzymską.

OBRADY SEJMOWEJ KOMISJI PRZEMYSŁOWEJ

W dniu 23 bm. obradowała Sejmowa Komisja Przemysłowa pod przewodnictwem posła Obrączki (PPS). Komisja rozpatrywała wykonanie budżetu administracyjnego Min. Przemysłu i Handlu za trzy kwartały bież. roku Sprawę wykonania budżetu referował przedstawiciel Min. Przemysłu i Handlu, **dyr. Holzer.** W dyskusji zabierali głos: poseł **Obrączka (PPS), poseł Popiel (PPR), poseł Czechowicz (SD), poseł Dobosz (przedst. rzemiosła), poseł Kaczocha (SL) i poseł Wojciechowski (PPS).**

W dyskusji poruszono szczególnie sprawę pomocy dla górników — repatriantów z Francji oraz sprawę etatów i wynagrodzeń referentów przemysłowych w starostwach i referentów wydziałów przemysłowych w urzędach wojewódzkich. Komisja zatwierdziła sprawozdanie z wykonania budżetu administracyjnego Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

GL i AL w WALCE

24 PAŹDZIERNIKA CZWARTA ROCZNICA BOJOWEGO ODWETU GWARDII LUDOWEJ za 50 powieszonych

16 października Niemcy powiesili w różnych punktach Warszawy 50-CIU WIĘŹNIÓW PAWIAKA — lewicowych działaczy niepodległościowych.

Już w tydzień później oddziały podziemne GWARDII LUDOWEJ wzięły krwawy odwet za tę zbrodnię, obrzucając granatami „CAFE CLUB", restaurację niemiecką na Dworcu Głównym i drukarnię gadzinowego „NOWEGO KURIERA WARSZAWSKIEGO".

Oto co mówią o tych akcjach bezpośredni ich uczestnicy:

W mieszkaniu komendanta grupy specjalnej Gwardii Ludowej na m. Warszawę **„WIKTORA" — JANA SKRZESZEWSKIEGO —** przy ul. Pierackiego odbyła się pewnego wieczoru październikowego w 1943 r. **narada.** Przybyli m. in. **„ROMAN" — Roman Bogucki, „WOJTEK" — Janusz Zarzycki, „MŁOT" — Mietek Ferszt.**

— Największą naszą bolączką wojsko i propagandę. A więc — **„Cafe Club",** — miejsce spotkań gestapowców i SS-owców z bogatymi warszawskimi „Foksami", **„Mitropa"** — restauracja dworcowa dla żołnierzy Fuehrera oraz drukarnia **Nowego Kuriera Warszawskiego** — osławionego **„szmatławca propagandowego".**

Findziński („Olek")

Skrzeszewski („Wiktor"),

Duracz (ps. Felek)

— Za zamordowanie 50 działaczy — rozpoczął „Wiktor" — **Gwardia Ludowa postanowiła odpowiedzieć akcją zbrojną.**

Postanowiono uderzyć w trzy ośrodki siły niemieckiej: policję — wojsko i propagandę.

Akcją na Cafe Club dowodził „Romen" — Roman Bogucki, na „Mitropę" — „Wiktor" — Jan Skrzeszewski, na „szmatławca" — „Młot" — Mietek Ferszt.

CAFÉ CLUB

24 października pod Arkadami Pałacu Staszica o **godz. 17.30** — szczupły mężczyzna w średnim wieku wręczył jakiemuś młokosowi paczkę. Zawierała ona rewolwer „7" Mausera i granaty. Starszym był **„Roman",** dowódca gwardzistów z Żoliborza, młodszym — „Felek" **DURACZ.** Za chwilę otrzymał także upragnioną broń „Olek" — Tadeusz Fińdziński.

Oto opowiadanie kpt. Duracza „Felka", który rzucał granaty na „Cafe Club".

— **„Olek"** stanowił obstawę. Spacerował pod gmachem BGK. Ja i „Roman" weszliśmy do bramy przy Alejach Jerozolimskich 4, aby związaną drutem wiązankę granatów przygotować do akcji. Rzucać miał „Roman", ale ja miałem taką straszną ochotę. Pamiętam dziś każde słowo naszej rozmowy.

— **„Roman" daj, rzucę — prosiłem.**

— „Roman" zawahał się chwilę... **Masz. Ucz się szczeniaku —**

Szybko przygotowałem do odbezpieczenia wiązkę. Wyszedłem pierwszy z bramy, za mną „Roman". Zatrzymałem się przy środkowej szybie „Cafe Clubu" i z całym rozmachem rzuciłem granaty w zasłaniającą okno kotarę. Brzęk szkła, kotara jakby się rozstąpiła i potężny huk wstrząsnął kawiarnią, ulicą i mną.

Jak spod ziemi wyrosło koło mnie trzech Niemców. **Natychmiast jeden z nich wali się na ziemię.**

Dopiero wtedy słyszę strzały. **To bije ze swego „Parabellum" „Roman".**

A bije celnie. Nie darmo był **mistrzem armii w strzelaniu w 1928 r.** Przebiegłem na drugą stronę ulicy. Razem ze mną biegli i inni ludzie. Naokoło strzelanina.

Dobiegłem do Brackiej, zwolniłem, schowałem pistolet, z którego ani razu nie strzeliłem. Na Nowogrodzkiej spotkałem „Olka". „Romana" spotkaliśmy dopiero na Żoliborzu, na punkcie.

MITROPA

Akcję na „Mitropę" opisuje jej uczestnik, **obecny generał JANUSZ ZARZYCKI.**

„Obstawę spotkałem na rogu ulicy Kopernika i Pierackiego. Wręczyłem chłopcom broń i wydałem instrukcje. Dwójkami poszliśmy Nowym Światem i Alejami Jerozolimskimi w stronę dworca. **„Wiktor", który miał rzucać granaty, poszedł oddzielnie.**

Obstawa była rozstawiona w ten sposób, że **„Grzegorz" — Grzegorz Kula i „Cenek" — Czesław Orłowski** — stali pod samymi drzwiami kawiarni, a ja z **„Adolfem" i chłopakiem z Ochoty,** którego pseudonimu nie pamiętam — po drugiej stronie ulicy.

Dwie minuty przed godz. 7-mą przeszedł koło mnie „Wiktor" i powoli, spokojnie skierował się w stronę Dworca. Ubrany był w palto z bobrowym kołnierzem, na nosie binokle w złotej oprawie, w ręku — paczka zapakowana elegancko w papier — wiązka granatów.

„Cenek" i „Grzegorz" uchylili skwapliwie drzwi kawiarni. „Wiktor" zrobił trzy kroki i **rzucił granaty całą siłą między gęsto obsadzone przez „bohaterów" Hitlera stoły.**

Niebywała panika wybuchła w lokalu i na zewnątrz.

— **Alarm Alarm!** — ktoś darł się w niebogłosy.

Ludzie rzucili się na wszystkie strony do ucieczki. **Niemcy nie przejawiali jednak żadnej aktywności — MIELI DOSYĆ...**

Spokojnie odmaszerowaliśmy w stronę Towarowej.

NOWY KURIER WARSZAWSKI

Wszyscy uczestnicy trzeciej akcji na „Nowy Kurier Warszawski" **zginęli w toku dalszej walki z okupantem.** Grupa zamachowców była najprawdopodobniej 5-osobowa. Granaty rzucone zostały z obszernego dziedzińca, widocznego od ulicy Marszałkowskiej przez okno na maszyny drukarskie, które według późniejszych wiadomości zostały poważnie uszkodzone. Grupa, po wykonaniu **zadania, wycofała się bez strat.** Dowodził akcją **„MŁOT" MIETEK FERSZT.**

W powyższych akcjach zostało 34 — przeważnie wyższych oficerów niemieckich — zabitych na miejscu lub ciężko rannych. Wielu innych Niemców zostało lżej rannych. **Własnych strat nie było.**

Czyn ten był również PUNKTEM ZWROTNYM w rozwoju walki zbrojnej. Rozpoczął on etap akcji bojowych w mieście. Etap walk ulicznych.

Oto, jak ocenia te akcje gen. Janusz Zarzycki:

„Akcje te miały doniosłe znaczenie. Były to pierwsze akcje na wielką skalę, wykonane w centrum miasta. Spowodowały wielkie podniesienie bojowości w organizacji. Mieliśmy nieustanne zapytania, kiedy i jaka będzie nowa „robota". Zgłaszali się masowo ochotnicy. **Miało to również duże znaczenie, jeśli chodzi o inne organizacje. Wiem doskonale, że „DOŁY" w innych organizacjach, prowadzących słynną politykę „STANIA Z BRONIĄ U NOGI", atakowały swe „GÓRY" żądaniami przeprowadzania akcji bojowych".**

Nowe Rady Zakładowe wybrane!

W kopalni „Katowice"

W wyniku wyborów jakie odbyły się w dn. 21 bm. na kop. „Katowice" do Rady Zakładowej weszli następujący towarzysze:

Baron Teofil, Bojdyla Wilhelm, Buchta Franciszek, Buchta Wilhelm, Ditrich Alfred, Domagała Wilhelm, Dolina Józef, Fraj Augustyn, Gawliczek Robert, Głowania Piotr, Górka Józef, Harazin Paweł, Jasny Ernest, Jeska Józef, Klaputek Stefan, Kowolik Jerzy, Kontny Józef, Kotlarz Tomasz, Mania Jan, Moczygemba Stefan, Molitor Rudolf, Pojda Józef, Kozub Józef, Ran Gustaw, Widera Jan, Wysocki Emanuel, Żurawski Zygmunt.

Na zastępców wybrani zostali tow. tow.:

Bula Szymon, Cofała Tomasz, Chruszcz Józef, Danek Antoni, Fiołkowski Romuald, Gach Franciszek, Górniaczek Adolf, Grychtolik Alojzy, Grygieracki Józef, Fronckowiak Jan, Jeziorowski Teodor, Jonderko Edward, Kowala Józef, Kalisz Józef, Kasprzyk Jadwiga, Kołodziejczyk Jan, Klencz Wiktor, Kruczek Edward, Kurzeja Fryderyk, Koralewski Antoni, Langner Paweł, Liszka Antoni, Lucka Edward, Mazur Franciszek, Man Jan, Parczyk Zofia, Paszek Józef, Pokładnik Jan, Przyluk Stefan, Rozkosz Augustyn, Sichner Rudolf, Szefer Jan, Sikora Stanisław, Szefer Otylia, Szefer Stanisław, Strzoda Paweł, Szot Konrad, Steroń Roman, Sikora Franciszek, Wejman Piotr, Wypior Bernard, Wyrobek Konrad, Żurowiec Maksymilian, Wyleżol Jan. (t. B.).

W fabryce „Montana"

W fabryce „Montana" wybrani zostali do Rady Zakładowej tow. tow.: Biolik Paweł, Bula Konrad, Frank Ernest, Kostrzewa Karol, Oleś Herbert, Ochman Gerard, Pilarczyk Wincenty, Siedlaczek Rajnhold, Szmol Hubert.

Na zastępców wybrani zostali: Czupała Ernest, Głowala Józef, Kempka Jadwiga, Kajfasz Franciszek, Oślizło Franciszek, Ruprecht Herman, Rutkowski Stanisław, Sowa Konrad, Stąpel Stanisław. (t. b.).

W kopalni „Śląsk"

Dnia 21 10. br. odbyły się wybory do Rady Zakładowej na kop. Śląsk. Wybrani zostali następujący tow. tow.:

Barczyk Jerzy
Kawot Piotr
Potyn Paweł
Karch Wilhelm
Tetla Jan
Bytomski Józef
Gaida Szczepan
Gerlich Florian
Danielczyk Edmund
Winkler Szczepan
Czerwiński Augustyn
Okwiłża Alojzy
Gemza Franciszek
Langer Henryk
Jaroszek Wilhelm
Kruczek Edward
Gier Leon
Gering Franciszek
Cichończyk Jan
Gross Alfons
Jonek Jan
Brzytwa Paweł
Trojok Maksymilian
Fila Bernard
Wrona Leon
Szajka Karol

1 XI. upływa termin płacenia podatku gruntowego

W dniu 22 b. m., na konferencji w gmachu Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, Wojewódzki Pełnomocnik Rządowy do spraw podatku gruntowego, ob. Kołątaj, poruszył sprawę uiszczenia w oznaczonym terminie, przez rolników podatku gruntowego w naturze. Podatek gruntowy został w tym roku rozłożony na wpłaty gotówkowe i w naturze. Dotychczas podatek w gotówce został już ściągnięty, a jak wynika z meldunków z terenu zebrano dopiero 1645 ton zboża w ramach podatku w naturze. **W poszczególnych gminach w województwie przeprowadzone są zebrania wójtów i sołtysów oraz wiece, na których powiatowi pełnomocnicy omawiają doniosłość uiszczenia podatków w naturze.** Ze względu na zbliżający się ostateczny termin w dniu 1 listopada b. r. daje się zauważyć w województwie wzmożony ruch w punktach zsypu zboża.

NOWE DEKRETY RZĄDOWE

Prezydent Reczypospolitej zarządził ogłoszenie w Dzienniku Ustaw RP następujących dekretów o:

*** utworzeniu Akademii Sztabu Generalnego;**

*** wyjątkowym skróceniu czasu nauki (terminu) i pracy (praktyki) czeladniczej w przemysłach rzemieślniczych;**

*** obywatelstwie Państwa Polskiego osób narodowości polskiej, zamieszkałych na obszarze b. Wolnego Miasta Gdańska;**

*** zmianie niektórych przepisów kodeksu postępowania cywilnego;**

*** zmianie dekretu z dnia 31 lipca 1946 r. i organizacji statystyki państwowej i o Głównym Urzędzie Statystycznym;**

*** zmianie ustawy z dnia 2 czerwca 1947 r. o ulgach inwestycyjnych;**

*** uchyleniu dekretu z dnia 5 kwietnia 1946 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa Polskie Drogi Wodne;**

*** zmianie dekretu z dnia 28 czerwca 1946 r. o odpowiedzialności karnej za odstępstwo od narodowości polskiej w czasie wojny 1939—1945 r. W sprawie uprawnień obywateli polskich powołanych w latach 1941—1945 przez władze Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich do świadczeń osobistych;**

*** dopuszczalności rehabilitacji osób, które były zatrudnione w Policji Państwowej t. zw. granatowej i straży więziennej w czasie okupacji niemieckiej;**

*** częściowej zmianie prawa górniczego;**

*** przepadku majątku;**

W sprawie mocy obowiązującej niektórych przepisów ustawodawstwa z zakresu opieki społecznej;

*** zmianie niektórych terminów w zakresie administracji wymiaru sprawiedliwości;**

*** zmianie dekretu z dnia 14 maja 1946 r. o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych;**

*** zmianie i rozciągnięciu mocy obowiązującej dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. o fundacjach i zatwierdzeniu darowizn i zapisów na cały obszar Państwa Polskiego;**

W sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników:

*** ustaleniu treści sporządzonych za granicą aktów stanu cywilnego (metryk) obywateli polskich;**

*** unormowaniu stosunku pracy pracowników publicznych przebywających za granicą.**

Radio

Sobota, 25 października

6.00 Sygnał. 6,15 Dziennik 6,20 Muzyka. 7,00 Wiadomości. 7,15 Muzyka. 8,20 Informacje. 8.25 Skrzynka PCK. 8,35 Kwadrans prozy. 8.50 Muzyka. 10.40 Aud Min Oświaty. 12,03 Wiadomości. 12.08 Przegląd prasy. 12,15 Muzyka 12,20 „Z mikrofonem po kraju". 12.30 Aud rozrywk. 14,00 Muzyka 15.00 Prog lok. 16.00 Dziennik 16.20 Płyty. 16,30 Słuch dla dzieci 17.00 „Przy sobocie po robocie". 18.15 „Wieczór literacki" 18,30 Prog lok 19.00 Aud dla świata pracy 19.10 Aud dla wsi 19.30 Konc muz ludow i 20.00 Dziennik 20.30 Płyty 20.50 Pog sportowa 21.00 Z twórczości S. B Parandowskiego 21.45 Aud Biura Studiów. 22,00 Konc. Ork. Tanecz. 22,45 Prog. lok 23.20 Muzyka-tan. 24.00 Hymn.

Wychowujemy zdrowe pokolenie

RTPD mobilizuje do współpracy całe społeczeństwo

(ht) Kto interesuje się dziećmi powinien odwiedzić ośrodki **ROBOTNICZEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ DZIECI. W Katowicach przy ul. Jordana mieści się przedszkole utrzymane w idealnym porządku, wydające dwa razy dziennie obfite posiłki, posiadające fachowe wychowawczynie... ale za małe.** Uczęszcza do niego 60 dzieci, a zgłaszających się jest o wiele więcej. Niestety, niewielkie 5 pokoi nie może wszystkich pomieścić. RTPD usiłuje uzyskać inny lokal i pomóc pracującym matkom, otoczyć ich dzieci troskliwą opieką podczas pracy.

Oddział katowicki RTPD oprócz Domu Dziecka w **Rokitnicy**, o którym już pisaliśmy, utrzymuje prewentorium w Zawiści i Dom Dziecka w Grodźcu.

W Zawiści w miesiącach letnich przebywało na koloniach 600 dzieci. Leczenie prewentoryjne rozpocznie się na nowo od listopada, prewentorium posiada 75 miejsc. W tej chwili przebywa w Zawiści 21 dzieci, które świetnie się czują i dzięki wyżywieniu, opiece lekarskiej, preparatom wzmacniającym przybierają na wadze.

Prace przy odbudowie zniszczonych zabudowań gospodarskich trwają. Należy podkreślić, że wszystkie roboty rzemieślnicy wykonywują bezpłatnie, wiedzą bowiem, że RTPD jest ściśle związane z klasą robotniczą, a więc pracują dla RTPD dbając o własne dzieci.

Dom Dziecka w Grodźcu nie posiada tak doskonałego powietrza jak w Rokitnicy lub Zawiści, gdyż stoi w pobliżu kopalni, ale ma inne zalety. Urządzony w dawnej dyrektorskiej willi, daje dzieciom wygody, o których czytamy w gazecie ściennej:

„Nasz dom dziecka to rodzina
Choć jesteśmy zewsząd z kraju
Żadne z nas nie zapomina
Że tu mamy tak, jak w raju".

W drugim budynku mieści się przedszkole dla 160 dzieci od 4 do 7 lat. Tutaj zwracają uwagę zabawki. Jest karuzela ciesząca się ogromnym powodzeniem wśród dzieci, są huśtawki, deski do zjeżdżania i inne. Pracowitość tych małych ludzi jest wzruszająca, ciągle coś robią, malują, rysują, kleją, toteż zapasy pomocy naukowych szybko się zużywają. I znów potrzeba nowych funduszów, ale nie tylko na zabawki, bo są również inne bardziej palące braki.

Praca RTPD na naszym terenie jest wydatnie popierana przez wojewodę śląsko - dąbrowskiego tow. Zawadzkiego i dzięki niemu ośrodki dziecięce mogły zostać uruchomione, jak również dzięki tym wszystkim, którzy dzieci kochają i dlatego postanowili zmobilizować wszystkich do współpracy nad wychowaniem zdrowego pokolenia.

Kronika

⊙ **TARNOWSKIE GÓRY** (M. Ch.) Państwowy Teatr Śląski dał na scenie tarnogórskiego Domu Kultury sztukę Tadeusza Rittnera p. t. „Głupi Jakub".

⊙ **TARNOWSKIE GÓRY** (M. Ch.) Ostatnio zawitał tu wspaniały cyrk „Arena". Przedstawienia cyrku cieszą się u mieszkańców miasta wielkim powodzeniem.

⊙ **KATOWICE.** Okręgowa Komisja Badania Zbrodni Niemieckich prowadzi obecnie **na terenie całego województwa śląsko-dąbrowskiego** poszukiwania zaginionych grobów, w których pochowani zostali zamordowani przez hitlerowców **Belgowie i Holendrzy.** Szczegółowej obserwacji poddane zostaną tereny, którymi wiódł trakt transportowanych więźniów oświęcimskich w styczniu 1945 roku.

Inicjatywa warta poparcia i naśladowania

Liga Kobiet przy zarządzie m. Katowic przystępuje do realizacji opieki nad t. zw. **dzieckiem ulicy.** W odpowiednio urządzonym lokalu będzie otwarta przez cały dzień **ciepła i czysta świetlica dla wszystkich bez wyjątku dzieci opuszczonych i zaniedbanych.** Mali żebracy, handlarze i włóczędzy będą mieć wstęp w każdej chwili. Liga Kobiet pokusiła się o dokonanie jedynego w swoim rodzaju eksperymentu wychowawczego. — Mianowicie statystyki wykazują, iż na terenie Katowic ok. **dwóch tysięcy dzieci i młodocianych marnuje swą przyszłość i zdrowie z braku opieki i zainteresowania starszego społeczeństwa.** Dla tych dzieci uruchomi się przeto wkrótce **ŚWIETLICĘ,** w której prócz pożywienia otrzymają mali wykolejeńcy **pewną opiekę moralną oraz odpowiednie skierowania do zakładów wychowawczych.** — Dotychczas dzieci zaniedbane przytrzymywała Milicja i kierowała je następnie za pośrednictwem Pogotowia Opiekuńczego do **zamkniętych zakładów wychowawczych.** Oczywiście małoletni skierowani pod przymusem — często uciekali spod narzuconej im opieki. Liga Kobiet pragnie zastosować inną metodę. Dzieci będą uczęszczały do świetlicy **dobrowolnie,** przyciągnie je tam ciepła strawa, życzliwe podejście opiekunek, ciekawa głośno czytana książka, gry i zabawy. Następnie po pewnym czasie dzieci dobrowolnie ocenią wartość tego trybu życia, tak innego od sensacji, które znajdują na ulicy. Wtedy dopiero do głosu dojdą zakłady opiekuńcze wybrane za zgodą samego dziecka. Liga Kobiet wychodzi z założenia, iż dziecko z gruntu dąży do podciągnięcia się na wyższy poziom — należy mu to tylko ułatwić. Można przypuszczać, iż całkowicie nowa inicjatywa powinna się w zupełności udać przy poparciu miejscowego społeczeństwa, a zwłaszcza wszystkich matek.

Kto z nimi?

Załoga kop. „Siemianowice" I i II w zrozumieniu potrzeb naszych szkół, uchwaliła jednogłośnie udzielić szkołom w okresie trzech miesięcy zimowych wydatnej pomocy w postaci 50 KG WĘGLA DEPUTATOWEGO OD KAŻDEGO CZŁONKA ZAŁOGI. Specjalna komisja czuwać będzie nad sprawiedliwym podziałem tego węgla na poszczególne szkoły.

Kop. „Siemianowice" zwraca się z apelem do załóg innych kopalń, by poszły jej śladem.

(go).

◆

W Katowicach urodziły się trojaczki

(ht) W Katowicach przy ul. Sienkiewicza nr 10 w rodzinie **Garus** przyszły wczoraj na świat trojaczki. Są to dwie dziewczynki i chłopiec. Obywatelka Garusowa już raz wydała na świat trojaczki, jak również parę bliźniąt, jednak z dawniej urodzonych dzieci pozostało przy życiu tylko jedno.

Mamy nadzieję, że tym razem nowonarodzona trójka będzie się chowała zdrowo. Szczęśliwym rodzicom składamy serdeczne gratulacje.

Ekshumacja zwłok żołnierzy radzieckich w Nowej Wsi

Dziś, w sobotę, dnia 25 października 1947 r. o godzinie 15,30 odbędzie się w Nowej Wsi ekshumacja **przeszło 320 zwłok żołnierzy radzieckich z okolicznych gmin do jednej wspólnej mogiły na cmentarz w Nowej Wsi, przy ul. 1 Maja.**

W uroczystości tej weźmie udział pluton honorowy wojska polskiego oraz przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, jak również delegacje poszczególnych organizacji ze sztandarami.

W uroczystości gremialny udział weźmie społeczeństwo Nowej Wsi i miejscowości: Ruda, Świętochłowice, Nowy Bytom, Lipiny, Łagiewniki, Bielszowice, Makoszowy, Pawłów, Kończyce, Halemba, Kochłowice, Chropaczów i Godula.

Zarząd miejski w trosce o groby żołnierzy

(HR) W dniu 21 października br. Komisja Zarządu Miejskiego m. Katowic zwiedziła cmentarze na terenie miasta i okolicy. Komisja, w skład której wchodzili m. inn. insp. ogrodów miejskich ob. **Sojka, inż. Podsiadły,** oraz budowniczy **Wypiór,** — ustaliła ilość grobów poległych żołnierzy radzieckich i polskich. Tablice kamienne na cmentarzu Armii Czerwonej zostaną odnowione i na Dzień Zaduszny przybrane zielenią. Tak samo udekorowane zostaną groby poległych powstańców żołnierzy polskich na cmentarzu **w Bogucicach i przy ul. Damrota,** następnie wspólna mogiła żołnierzy i powstańców przy **ul. Sienkiewicza** oraz na cmentarzu **w Panewnikach. Na cmentarzu wojskowym** kilkadziesiąt grobów żołnierzy alianckich (b. jeńców wojennych, pomordowanych przez Niemców) zostanie również otoczonych opieką.

TRYBUNA CZYTELNIKÓW

UPORZĄDKOWAĆ RYNEK MLECZNY

Sprawa należytego zaopatrzenia miast w nabiał wymaga należytego rozwiązania. Niedostateczna ilość pogłowia bydła, brak paszy spowodowany posuchą, wreszcie pora zimowa — okres zmniejszonej mleczności, oto zasadnicze przyczyny niedostatecznej ilości mleka. Ponieważ obecna dostawa mleka do miast wynosi około 600 mil. litrów, a chcąc każdemu dziecku do lat 14-tu dać tylko pół l. dziennie, trzeba mieć 630 milionów — jasnym jest, że każdy litr mleka wypity przez dorosłą osobę to krzywda dziecka. Dla tego już w nr. 277, poruszając ten temat, domagaliśmy się wyłącznego przydziału mleka tylko dla najbardziej potrzebujących: dla dzieci i chorych, domagaliśmy się wprowadzenia zakazu podawania na okres przejściowy w kawiarniach ciast, kremów, bitej śmietany itp., wreszcie wprowadzenia takiej dystrybucji artykułów nabiałowych, by w jak najkrótszej drodze świeży towar dochodził do konsumentów. Dowodem, że poruszona przez nas kwestia jest bardzo żywotną są liczne listy, które otrzymujemy. M. in. jedna z matek ob. M. R. z Katowic (adres znany Redakcji) pisze:

Wołamy o mleko dla dzieci

Sytuacja panująca na rynku mleczarskim wymaga nie tylko natychmiastowej i radykalnej ingerencji miarodajnych czynników urzędowych, ale i bezwzględnego wystąpienia świata pracy w obronie najprymitywniejszych praw naszego najmłodszego pokolenia — naszych dzieci.

Niewytłumaczony brak mleka i masła w oficjalnej sprzedaży na przydziały dla dzieci niejednokrotnie powoduje, że niemowlę pracownika karmione być musi jałowym kleikiem i czarną kawą, podczas gdy w kawiarniach i restauracjach ludzie zdrowi w kwiecie wieku raczą się jeszcze ciągle bitą śmietaną i na maśle sporządzanymi ciastkami bez ograniczeń. Dziwna bezwładność naszego społeczeństwa wobec wyraźnej szkody, wyrządzanej naszym najmłodszym, powoduje, że ów anormalny stan rzeczy dotąd nie uległ poprawie. Nie wiadomo czym powoduje się cały szereg instytucji, dysponujących własnymi majątkami rolnymi j. np. CZPH., dzieląc duże ilości mleka pomiędzy swoich pracowników bez uwzględnienia istotnych potrzeb. Czy zawsze mleko to trafia do rąk drobnych dzieci? Czy godzi się, by wobec braku mleka dla dzieci było ono spijane przez ludzi mniej tego potrzebujących? Ktoś powie, że w dobie powojennego wycieńczenia każdemu potrzebne jest mleko, niewątpliwie, ale jeśli go jest brak, rozdzielić należy w pierwszym rzędzie pomiędzy dzieci i najbardziej go potrzebujących.

Trzeba sobie życzyć, aby obok władzy i świat pracy zdecydowanie wystąpił przeciw każdej próbie spekulanckiego i nieuczciwego rozprowadzania mleka. Proszą o to tysiące drobnych dzieci.

To chyba nie dla dzieci

Ob. Petronela Wiertel — Biała Krakowska (ul. 11-go listopada Nr. 17), podając równocześnie szereg świadków pisze:

Na dodatkowe karty żywnościowe M i D wydawano na terenie powiatów bialskiego i bielskiego świeże mleko. Posiadając w u karty żywnościowe, udałam się do mleczarni Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Kętach mieszczącej się w Białej przy ulicy 11 listopada Nr. 41 i wzięłam na kartki 2 ltr. mleka z zamiarem zagotowania 1-go litra, i postawienia drugiego, by się zsiadło.

Niestety pozostały tylko zamiary, gdyż mleko postawione do zagotowania, zwarzyło się, a mleko surowe zamiast zsiąść się, zmieniło się w wodę zachowując na wierzchu płytę zsiadłego mleka grubości około 3 cm.

Na drugi dzień to jest 26. września wzięłam na kartki 1 i pół litra mleka i tym razem mleko szczęśliwie zagotowało się, lecz zupełnie brak było w nim tak zwanego kożucha, co dowodzi, że tłuszcz z mleka został zebrany.

Mleko to postawiłam w chłodnym miejscu z zamiarem zużytkowania go wieczorem, lecz i tym razem został tylko zamiar, albowiem mleko skwasiło się i nie nadawało się zupełnie do użytku.

Dnia 27 września z mlekiem stało się to samo co z poprzednim.

Dnia 29 września tenże kierownik oświadczył, że teraz mleko się już nie będzie psuło, wobec czego wzięłam 1 i pół ltr. mleka, i gdy postawiłam je do gotowania, mleko znów zwarzyło się. Tak samo było 30 września i 1 października br.

Czy długo jeszcze ten stan rzeczy będzie trwał?

Tak długo, aż zajmą się sprawą mleka wszyscy. I władze i społeczeństwo. List ten świadczy wymownie, że mleko jest fałszowane przez dostawców lub sprzedawców i że jest dowożone ze znacznym opóźnieniem.

Usprawnić transport, zorganizować sieć rozdzielczą, roztoczyć kontrolę nad jakością mleka trzeba jak najspieszniej. Należy odciążyć „Społem", które widocznie nie może sobie dać rady, a akcją tą będzie musiało pokierować samo Państwo przez własne placówki, lub powierzyć takiej instytucji, która da pełną gwarancję, że rozwiąże słuszne żądania społeczeństwa bezzwłocznie i jak najlepiej.

Odpowiedzi Redakcji

Ob. Wilk Władysław. DOKP w Warszawie przekazała sprawę wznowienia zaopatrzenia po mężu Waszym do DOKP w Łodzi w dniu 7. 3. 1947 r. za Nr. P4—612/47, ponieważ zgodnie z zarządzeniem Min. Komunikacji sprawy emerytów i wdów po nich załatwiają dyrekcje na terenie których petenci mieszkają. Obecnie DOKP w Warszawie zwróciła się do DOKP w Łodzi o przyśpieszenie sprawy.

Ob. Nowak — Dębowice. Jak nas informuje Spółka Bracka w Tarnowskich Górach dodatek pogrzebowy po osobach otrzymujących zastępcze zasiłki za okresy ubezpieczenia przebyte w CSR nie przysługują.

Ob. Jan Skop — Ruda Śl. Radzimy sprawę skierować do sądu. Nie będziemy przecież rodzinnych sporów załatwiali na łamach naszego pisma.

E. Wodnica — Gliwice, Robotnicy Młyna Społem w Nysie. Z listów niepodpisanych lub bez adresu autora jako anonimów, nie korzystamy.

Ob. Skóra Anna — Bytom. Interweniowaliśmy w Wydziale Aprowizacyjnym Niestety p. 7 pisma A/IV/1/1420/47 z dnia 27. 8. 47 brzmi: „W wypadku zagubienia karty żywnościowej przydział artykułów dziewiarskich nie może być wydany".

Ob. Achtelik — Katowice 2. Kopalnia czyni starania o przydział kolonii domków fińskich i wtedy przydzieli Wam mieszkanie.

Teatr

TARNOWSKIE GÓRY. Dziś, w sobotę zjeżdża do Tarnowskich Gór **Teatr Ziemi Opolskiej.** Dane będą dwa przedstawienia komedii Fr. Zabłockiego **„Fircyk w zalotach"** — o godz. 16-tej dla młodzieży szkolnej i o godz. 19-tej.

Kino

TARNOWSKIE GÓRY — Światowid — Miłość na lekarstwo. **NOWA WIEŚ: Piast** — Historia jednego fraka. NOWY BYTOM: Patria — Zaklęta narzeczona. **BIELSZOWICE: Uciecha** — My z Kronsztadtu. **CHROPACZÓW: Śląsk** — Pontcarral. **DĄBRÓWKA WIELKA: Bałtyk** — Nieuchwytny Smith. **KALETY: Rusałka** — 15-letni kapitan. **KOCHŁOWICE: Bajka** — Nieuchwytny Smith. **LUBLINIEC: Kometa** — A imię ich milion. **ŁAGIEWNIKI: Raj** — Zamieć śnieżna. **ORZEGÓW: Światowid** — Ciche wesele. **PAWŁÓW: Świt** — Triumf młodości. **RADLIN: Helios** — Panna bez posagu. **RADZIONKÓW: Casino** — Złota maska. **SZARLEJ: Casino** — U schyłku dnia. **TYCHY: Halka** — Ludzie i manekiny.

DYŻURY LEKARZY

od 25 do 26 bm.

Świętochłowice: Burzyk Gerard Wolności 36, tel. 422-70.

Chropaczów, Lipiny, Łagiewniki: Szczechowski Bron. Łagiewniki, ul. Kościelna 33, tel. 415-34.

Godula Orzegów: Derek Stefan Godula, ul. Oświęcimska 6, tel. 521-44.

Ruda: Wowczak Stefan jun., Wolności 14, tel. 521-55.

Nowy - Bytom: Marszałek Jan ul. Niedurnego 17,

Nowa - Wieś, Bykowina, Halemba, Kłodnica: Kołoczek Michał Nowa-Wieś, ul. 1-go Maja 133, tel. 521-12.

Bielszowice, Kończyce, Pawłów, Makoszowy: Weinloes Jakób, Kończyce, ul. Perszla 5, tel. 510-33.

Dyżur niedzielny obowiązuje od godz. 12-tej w sobotę w południe do godz. 8-mej rano w poniedziałek.

Trybuna Robotnicza
pismo Polskiej Partii Robotniczej
Wydawca: ROBOTNICZA SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA »PRASA«
Redaguje: KOMITET REDAKCYJNY
Redakcja i Administracja: KATOWICE, ULICA MICKIEWICZA Nr. 1 tel. 340-41(42)
Konto czekowe w PKO Nr. III. 4900.
ODDZIAŁY:
KRAKÓW, ul. Wiślna 4, tel. Red. 598-12, tel. Adm. 586-32.
WARSZAWA, ul. Smolna 13.
WROCŁAW, Podwale Świdnickie Nr 26
CZĘSTOCHOWA, Marszałka Roli-Żymierskiego Nr 12
RZESZÓW, 3-go Maja Nr 28 telefon 3
KIELCE, Sienkiewicza 64, telefon 18-09
SOSNOWIEC, Warszawska 1, telefon 612-95
OPOLE, Red.: Ozimska 17, tel. 385 Admin.: Odrodzenia 17, telefon 385.
BYTOM, ulica Dworcowa 2, telefon 30-65
GLIWICE, ulica Marcina Strzody 9, telefon 43-16
RYBNIK, gen. Zawadzkiego Nr 13, telefon 1
BIELSKO, Generalissimusa Stalina 11, telefon 25-16.

R. 31310

PRZETARG

Dyrekcja Przem. Miejscowego

w RZESZOWIE, przy ul. Świerczewskiego nr 5

ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY

na wykonanie remontu w F. Cegielskiego, dom administracyjny

Podkładki kosztorysowe oraz dodatkowe informacje można otrzymać w Biurze Dyr. Przem. Miejscowego przy ul. Świerczewskiego 5 w godzinach od 8-mej do 15-tej.

Oferty należy złożyć w Biurze DPM do dnia 28 października 1947 r. do godz. 12-tej w zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na roboty remontowo - instalacyjne". Otwarcie ofert nastąpi dnia 28 10 1947 r. o godz. 15-tej. Wadium przetargowe w wysokości 5% sumy ofertowej należy wpłacić do BGK Oddział w Rzeszowie numer 44.

Dyrekcja Przem. Miejscowego zastrzega sobie prawo podzielenia robót pomiędzy kilka przedsiębiorstw lub uznania że przetarg nie dał rezultatu bez ponoszenia jakichkolwiek kosztów

Dyrektor Przem. Miejscowego
(—) Kitajgrodzki Jan

4202kr

ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU NIEORGANICZNEGO
PAŃSTWOWA FABRYKA CHEMICZNA
»AZOT«
w JAWORZNIE
ogłasza

PRZETARG

nieograniczony

na WYKONANIE SUSZARKI PÓŁKOWEJ O WYDAJNOŚCI 100 TON MIESIĘCZNIE Z MATERIAŁU DOSTARCZONEGO PRZEZ FABRYKĘ.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Suszarka półkowa" należy nadsyłać do dnia 10 listopada rb. pod adresem fabryki

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 11 listopada o godz. 10 rano. Rysunki do obejrzenia w biurze technicznym fabryki „Azot" w Jaworznie.

Oferenci winni złożyć wadium w wysokości 2 % sumy oferowanej. 4218kr

---

KOMITET ODBUDOWY GMACHU SĄDU OKRĘGOWEGO w BYTOMIU
przy ul. Piekarskiej Nr. 1
ogłasza

przetarg nieograniczony

na roboty dekarskie i blacharskie w gmachu Sądu Okręgowego w Bytomiu.

Ślepe kosztorysy otrzymać można w Komitecie Odbudowy Gmachu Sądu Okręgowego w Bytomiu pokój 46a I piętro W składanych ofertach należy podać termin ukończenia robót od daty podpisania zlecenia.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na roboty remontowe w gmachu Sądu Okręgowego w Bytomiu" należy składać w Komitecie Odbudowy Gmachu Sądu Okręgowego w Bytomiu pokój 46a I piętro do godz. 12-tej dnia 8 listopada 1947 r.

Wadium należy jednocześnie złożyć z ofertą w wysokości 1% od oferowanej sumy.

Otwarcie ofert nastąpi o godz. 12.30 dnia 8 listopada 1947 r. w Komitecie Odbudowy Gmachu Sądu Okręgowego w Bytomiu Oferta obowiązuje od dnia jej złożenia.

Komitet Odbudowy Gmachu Sądu Okręgowego w Bytomiu zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania powodów, wyboru oferty, bez względu na wysokość oferowanej sumy, zwiększenia lub zmniejszenia ilości robót, oraz oddania części robót kilku oferentom.

Komitet Odbudowy Gmachu Sądu Okręgowego w Bytomiu

4216kr

Ośrodek Konfekcyjny Nr 1

WE WROCŁAWIU

ZAKUPI BĘDĄCE W DOBRYM STANIE NIŻEJ PODANE MASZYNY:

2 frezerki automat.

1 aparat do azotowania lub piec do hartowania

1 tokarnię rewolwerówkę

1 piłę mechaniczną do metalu

OFERTY PROSZĘ KIEROWAĆ:
OŚRODEK KONFEKCYJNY NR. 1 WE WROCŁAWIU, UL. RZEŹNICZA 32/33.
4217kr

ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU NIEORGANICZNEGO
PAŃSTWOWA FABRYKA CHEMICZNA
»AZOT«
w JAWORZNIE
POCZTA JAWORZNO WOJ. KRAKOWSKIE

ZAKUPI

każdą ilość KREDY szlamowanej

O ZAWARTOŚCI NAJMNIEJ 95 % CZYSTEGO $CaCO_3$. NIE WIĘCEJ NIŻ 1 % WSZYSTKICH ZANIECZYSZCZEŃ ŁĄCZNIE.

OFERTY NALEŻY NADSYŁAĆ POD ADRESEM FABRYKI. 4218kr

CENTRALNY ZARZĄD PRZEMYSŁU PALIW PŁYNNYCH
EKSPOZYTURA DYREKCJI KOPALNICTWA NAFTOWEGO
w SANOKU
ogłasza

przetarg nieograniczony

na następujące roboty:

1) Wykopanie starego ropociągu 3" na trasie Zarszyn - Grabownica - Górki -Turzepole, dług. około 18 km.
2) Rozkręcenie wykopanych rur.
3) Zwiezienie ich na wyznaczone miejsce w Grabownicy lub Zarszynie.
4) Rozwiezienie nowych rur wzdłuż trasy.
5) Spawanie rurociągu 4" i 5" na trasie Zarszyn — Grabownica, oraz odgałęzienie 3" Górki — Turzepole.
6) Asfaltowanie rur.
7) Próba rurociągu na ciśnienie.
8) Ułożenie rurociągu w rowach i zakopanie go w głąb 1,10 m.

Narzędzi i ewent. aparatów do spawania dostarczy sam akordant. Firma zaś dostarczy tlenu, karbidu, materiałów izolacyjnych itd.

Oferty muszą być sporządzone na maszynie w 3-ch egzpl.

Oferent powinien podać termin, w jakim podejmie się wykonać powyższe roboty oraz klauzulę, że podatki i świadczenia społeczne należą do akordanta. Z lewej strony oferty, u góry ma być umieszczona nazwa firmy, nazwisko i imię oraz adres akordanta, także Nr. jego karty rejestracyjnej

Oferty w terminie do dnia 5. 11 47 r., w zalakowanych kopertach, należy przesłać do Ekspozytury Dyrekcji Kopalnictwa w Sanoku.

Firma zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru akordanta.

Jeżeli akordant nie podejmie się wykonania całej trasy rurociągu na dług 18 km. wówczas może wnieść ofertę na wykonanie części trasy Grabownica — Zarszyn lub Grabownica — Turzepole wg. wyboru. 4215kr

---

ZJEDNOCZENIE ENERGETYCZNE ZAGŁĘBIA WĘGLOWEGO ZAKŁADY ELEKTRO
w ŁAZISKACH GÓRNYCH
ogłasza

przetarg nieograniczony

na:
1) wykonanie instalacji centralnego ogrzewania w budynkach rozdzielni w Tychach,
2) wykonanie urządzenia sanitarnego i kanalizacji,
3) wykonanie instalacji oświetleniowej.

Bliższe informacje otrzymać można w wydziale technicznym Zakładów Elektro, Łaziska Górne, gdzie również można otrzymać podkładki ofertowe (ślepe kosztorysy). Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach bez znaku firmy z napisem:
„Oferta na wykonanie instalacji centralnego ogrzewania, urządzenia sanitarnego i kanalizacji, oraz instalacji oświetleniowej w budynku rozdzielni w Tychach",
składać należy do dnia 3 11 1947 r. do godziny 12-tej w sekretariacie Zakładów Elektro, Łaziska Górne o której to godzinie nastąpi otwarcie ofert.

Wadium w wysokości 2 procent oferowanej sumy należy wpłacić do kasy Zakładów Elektro, a kwit załączyć do oferty. Zezwala się również na złożenie wadium w postaci gwarancji bankowej (zastaw papierów wartościowych).

Dyrekcja Zakładów Elektro zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta bez względu na wynik przetargu, prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań, jak również prawo zmniejszenia ilości wykonania robót, prawo podziału roboty i dostawy między poszczególnych oferentów.

Oferty nieuwzględnione zostaną bez odpowiedzi. PAP4205kr

CENTRALNY ZARZĄD PRZEMYSŁU HUTNICZEGO
przyjmie do Działu Inwestycyjnego

1 STENOTYPISTKĘ

ze znajomością języków obcych przede wszystkim języka francuskiego. — Oferte składać do Działu Kadr CZPH Katowice ul. Lompy 14. 4209kr

---

SZYĆ
PRAĆ
GOTOWAĆ
CZYŚCIĆ
ODNAWIAĆ
MEBLOWAĆ
nauczy Cię
„KOBIETA"

T. DOŁĘGA-MOSTOWICZ
KARIERA
„Nikodema Dyzmy"
WYDAWNICTWO LITERATURA POLSKA KATOWICE

PAŃSTWOWA FABRYKA KABLI
w DZIEDZICACH, ul. 1-go Maja Nr 59
poszukuje natychmiast miejscowego

frezera i heblarza

siły kwalifikowane. — Zgłoszenia przyjmuje PFK Dziedzice. 4228kr

---

Dobre ogłoszenie
to
gwarancja powodzenia
TWOJEJ FIRMY
Ogłaszaj się w naszym piśmie!

Zarząd Miejski w Lądku-Zdroju

ogłasza

przetarg nieograniczony

na budowę pieca gazowniczego 6-retort poziomego wraz z generatorem wbudowanym. Ładowność retorty 150 kg węgla. Warunek: oferent dostarcza wszelkie materiały ogniotrwałe szamotowe i dynasowe, oraz brakujące dwie kompletnie rury żeliwne wzlotowe Ø wewn. 150 mm.

Bliższych informacji udziela Zarząd Miejski w Lądku, pokój Nr. 14.

Termin składania ofert do dnia 5. 11 br. godz. 12-tej w kopertach zalakowanych z napisem „Budowa pieca gazowniczego". W dniu tym o godz. 12 nastąpi otwarcie ofert.

Zarząd Miejski w Lądku-Zdroju zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na sumę przetargu oraz zmniejszenie lub unieważnienie przetargu bez podania przyczyn i bez ponoszenia odszkodowania. 4217kr

---

Poszukujemy na kierownicze stanowisko

KSIĘGOWEGO-BILANSISTĘ

z praktyką w przemyśle

Zgłoszenia: F-ka Środków kawowych FRANCK i KATHREINER, Wrocław, ul. Stalina 210-220 4203kr

---

POWAŻNA INSTYTUCJA HANDLOWA w KATOWICACH
poszukuje

referentów

ze znajomością języków obcych do zakupów zagranicznych. — Oferty pisemne z podaniem życiorysu kierować do PAP Katowice ul. św Jana 11 pod „2222". PAP4204kr

---

Trybuna Robotnicza
Oddział w Kielcach
mieści się obecnie
przy ul. Sienkiewicza Nr. 64

Wszyscy SPORTOWCY W POLSCE czytają SPORT
NAJWIĘKSZE I NAJPOCZYTNIEJSZE PISMO SPORTOWE

Kupimy po 4 opony i dętki

750x20, 900x20, 700x20,
PO 2 OPONY i DĘTKI
12.75x28. 650x17 w stanie nowym lub najwyżej do 10% zużycia.
Oferty i zgłoszenia kierować na adres: Odlewnia Rur i Żelaza p. Z.P., Węgierska Górka, pow. Żywiec. 4225kr

---

Wolne posady

Poszukuje od zaraz pracownicy domowej znającej się na gotowaniu. Zgłoszenia ul. Sikorskiego (dawn. Wandy) 29 m 25.

INŻYNIERÓW i MONTERÓW turbinowych przyjmie natychmiast Zakład Turbinowy Zjednoczenia Biur Projektowo-Montażowych dla Górnictwa, Katowice, Matejki 3 Korzystne warunki do omówienia. Mieszkanie zapewnione. PAP4207kr

Biegła stenotypistka z dłuższą praktyką od zaraz potrzebna. Oferty: Powiatowe Zakłady Wodociągowe w Katowicach, gmach Starostwa, pokój 70. 4212kr

Potrzebna młodsza wykwalifikowana sanitariuszka znająca się na lekkich pracach biurowych Zgłoszenia „pod Sanitariuszka" do Tryb. Rob Katowice.

Dyrekcja Przemysłu Miejscowego poszukuje dla Fabryki Porcelany w Bykowinie 1 modelarza 1 malarza Zgłoszenia kierować do Fabryki Porcelany, Bykowina pow. Katowice. 4200kr

SZKOŁA SAMOCHODOWA BYTOM, ul. Powstańców Warszawskich 46 ogłasza WPISY NA NOWY KURS 4037kr

Zatrudnimy spawaczy elektrycznych i kotlarzy. Zgłoszenia: „Centrospaw" Katowice, Kochanowskiego 14 od godz. 15—17-tej. 1541 I

Posad poszukują

Zarządca majątku, rutynowany, średnie wykształcenie fachowe, przyjmie zarząd majątku z dniem 1 listopada. Zgłoszenia do Tryb. Rob. Katowice, pod „Agronom". 1530 I

Majster rusznikarski z 20-letnią praktyką z zawodu ślusarz poszukuje odpowiedniego stanowiska. Zgłoszenia: Trybuna Robotnicza Katowice pod „Majster". 1512

Poszukuje posady tłumacza, władam angielskim francuskim, niemieckim i węgierskim Wiadomość Józef Ostrowski, Żary k. Żegania, ul Kaszubska 38 Dolny Śląsk. 4211kr

---

Przedsiębiorstwo Samochodowe
M. STUDENCKI
Katowice, ul Stawowa 5
tel. 348-70 348-72
Kursy Kierowców Samochodowych
Sprzedaż części zamiennych i akcesorii samochodowych 3572kr

Poszukuję mieszkania przyjmę pracę dozorcy. Oferty do Tryb. Robotn., Katowice pod „Dozorca". 1540 I

Kupno

Zakupimy natychmiast 2 plandeki o wymiarach 680x450 cm., 690x470 cm. Oferty składać na adres PCH Rejonowe Biuro Sprzedaży Wyrobów Cukierniczych w Zabrzu, Wolności 293 Sekretariat — do 1. 11 br. godz. 10-tej. 4222kr

Radioaparaty, lampy, głośniki kupuje Kukulski, Katowice, 3 -go Maja 20 4035kr

Kupujemy przyrządy pomiarowe, aparaty elektryczne, druty, materiały izolacyjne. Wykonujemy naprawy przebudowy przyrządów, aparatów elektrycznych. Strojenie, naprawy radioodbiorników. „Elektrotechnos" Katowice Mikołowska 9. 4019kr

Maszynę do liczenia kupię Radio-Kantakt Katowice, Rynek 11 4195kr

Pasy, filc biały, flanele biała, siatki gaze młyńska kupię. Bytom Moniuszki 15 tel 49-93 3966g

Sprzedaż

Singermaszynę, skrzypce sprzeda Katowice, Jagiellońska 7 m 5. 1532g

Centrala Tekstylna Hurtownia Katowice, ul. Szopena 2 tel. 333-43 sprzeda większą partię worków jutowych i lnianych. 4201kr

Okazja! Samochody ciężarowe, i osobowe różnych marek z prawem własności i części samochodowe z demobilu sowieckiego po najniższych cenach sprzedaje Okręgowy Urząd Likwidacyjny Wrocław Fredry 6. 4162kr

Samochód 5-osobowy „Adler - Dyplomat" okazyjnie sprzedamy. Telefon Katowice 343-28. 1543 I

Polecenie

Najtaniej umeblujesz mieszkanie w „Bazarze Mebli". Komplety, sztuki pojedyncze. Katowice, ul Mielęckiego 4. 3754kr

---

Oczka
do pierścionków
wszelkie naprawy
ZŁOTNICZE
i zegarmistrzowskie
»BI-KOL«
Kraków Rynek Gł. 18
8886g

Suwaki (regulatory) do szelek, do podwiązek kla marki do spodni, poleca „Galmet" — Łódź, Południowa 78, tel. 140-84. 4184kr

Mieszkania

Zamienię piękne mieszkanie willowe 4 pokojowe z kuchnią z wygodami, werandą i ogrodem w Opolu na podobne albo mniejsze w Katowicach, lub okolicy. Wiadomość: „Trybuna Robotnicza", Katowice, ul. Mickiewicza 9 pokój Nr. 28 telef 361-04

Zamienię 3-pokojowe z kuchnią komfortowe mieszkanie z telefonem w śródmieściu Zabrza na również 3 pokojowe w Katowicach. Wiadomość: „Trybuna Robotnicza" — Katowice, Mickiewicza 9, telef. 361-04.

Poszukiwania

Szczepaniak Genowefa zam Koźle, Portowa 12 poszukuje męża Józefa ur. 1914 Turwia (Poznańskie) przebywającego 14.1 1945 Olynia (Stanisławowskie) proszę o jakąkolwiek wiadomość 111kr

Kto by wiedział o losie Stefana Hernika, ur. 9 2 1914 r., zam. w Czeladzi ostatnio przebywał w pałatyzantce. Wiadomość kierować: Hernik Stanisław Czeladź, Polna 4.

Gegotek Edward poszukuje syna Fryderyka, kto by wiedział o jego obecnym adresie, proszony jest zawiadomić ojca Edwarda Gegotek Wilanowice Nr 37, poczta Wilków pow Nysa

Kobylański Edward lat 50 poszukiwany przez matkę Antoninę Kobylańską zamieszkała grom. Nowa Wieś k/Głubczyc. 1064 I

POSZUKUJĘ Michaliny Zmyj ostatnio zamieszkałej we Lwowie Piecuch Michał Opole Spokojna

Jaśków Władysław z Chlebowic Wielkich województwo lwowskie zabrany do Niemiec 1942 r poszukiwany przez matkę Katarzynę Jaśkową — Gorzowice powiat Opole.

Już nadeszły
NOWE SUPERY
6 obwod., 3 zakr., 5 lamp.
Cena reklamowa 32 000
RADIO-FALA
KATOWICE,
ul. Kościuszki 1 a
naprzeciw „Rialto" — telefon 355-08
5% zniżki dla członków Zw. Zawodowych. 3257kr

Franciszka Mickiewicz zamieszkała Brzeziny pow. Sarny Wołyńskie poszukuje rodzinę ojca Piotra, matkę Marię wywiezionych przez Niemców Wiadomość za wysokim wynagrodzeniem kierować Terlecka Franciszka Bojków 232 pow. Gliwice. 3635g

Poszukuje Anny Górowej Ertel z synem Bytom Mickiewicza 27 3564g

Szumiec Wiktora proszę o podanie adresu w sprawach fachowych natychmiast. Czarnecki Roman Opole, Jagiellońska 7

Unieważnienia

Unieważniam zgubioną przeze mnie kartę rzemieślnicza na szczotkarstwo wydaną przez Starostwo Powiatowe w Katowicach w dniu 26 marca 1946 r. za nr Przem. 5a (Orz) 10 na nazwisko Dachnowski Emil, zam. w Orzegowie przy ul. Gliwickiej 12. 4134g

Unieważniam skradzione dokumenty, dowód osobisty wydany przez Zarząd Miejski Chorzów legitymacje partyjna PPR kartę odzieżowa, odcinki zameldowania na nazwisko Slotos Michał zam. Nowa Wieś pow. Opole. 4196kr

Unieważniam skradzione wszystkie dokumenty, oraz zaświadczenie obywatelstwa Pietrucha Florentyna, Bytom, Nowy Dwór 6. 4133g

Unieważniam zgubiony dokument osobisty 822181 wystawiony przez PUR Międzylesie. Kubiak Ignacy. Kędzierzyn

Unieważniam zgubiony dokument, kartę rejestracyjną na nazwisko Jachta Tadeusz zamieszkały Jeleń powiat Chrzanów. 4127g

Unieważniam zgubione dokumenty na nazwisko Janusz Jan Odmuchów. 4211kr

Unieważniam zgubioną kartę rejestracyjną RKU Dębnica oraz (kennkartę) Woźny Michał 4227kr

Unieważniam skradzione zaświadczenie tymczasowe obywatelstwa polskiego wydane przez Starostwo Powiatowe w Katowicach na nazwisko Gędiga Anna Siemianowice 1537g

Unieważniam zgubione prawo jazdy, legitymację służbową, zaświadczenie obywatelstwa oraz inne dokumenty na nazwisko Zaja Rudolf, Racibórz Pszczyńska 1. 1536 I

Unieważniam zgubioną deklarację wierności legitymację Związku Zawodowego oraz inne dokumenty na nazwisko Rogowski Jan, Katowice Kobylińskiego 3. 1534 I

Unieważniam zgubioną deklarację wierności na nazwisko Falkus Marta Katowice, Gliwicka 30. 1533 I

Unieważniam legitymację z huty Baidon Drożdż Rozalia Katowice Strzybnego 4. 1531 I

Unieważniam zgubioną zniżkę kolejową na nazwisko Siedlaczek Wilhelm Panewnik 1529 I

Unieważniam zgubioną zniżkę kolejową Nr 419694 na nazwisko Zawisz Irena Katowice. 1528 I

Unieważniam zgubioną legitymację PPR wydaną 9. 8 46 r., legitymację Związku Zawodowego i legitymację tramwajową na nazwisko Jędrychiewicz Roman, Załęże, Wojciechowskiego 93 1526 I

Unieważniam dowód tożsamości konia nr 11 Kuszel Wilhelm Wieckowice, gmina Gorzów. 1525 I

Unieważniam zgubione wszelkie dokumenty, na nazwisko Rücheld Alfred. 4125g

Unieważniam skradziony dowód osobisty oraz metrykę urodzenia na nazwisko Wywioł Gertruda oraz metrykę urodzenia na nazwisko Wywioł Janusz Katowice-Dąb. 1542 I

Unieważniam skradzione wszelkie dokumenty na nazwisko Madeja Paweł Orzesze, Bukowina 17. 1539 I

Unieważniam zgubione prawo jazdy czerwone Nr. 2950, książkę węglową wyst przez RZPW oraz kartę rejestracyjną na samochód „Ford" Nr 69058 Ogiołda Stefan Orzegów 4132 I

Unieważniam skradzione wszelkie dokumenty na nazwisko Nalepa Aniela, oraz Sobczyk Maria Dąbrówka Mała. 4102g

Unieważniam zgubioną deklarację wierności na nazwisko Nowak Weronika Bibiela. 4224kr

Unieważniam zgubioną legitymację PPR dowód osobisty na nazwisko Dworczyk Tomasz Łosień 4129g

Unieważniam zgubione dowody osobiste Kozioł Czesław gmina Ząbkowice. 4130g

Unieważniam kartę rejestracyjną RKU Busko Małkiewicz Stanisław powiat Pińczów. 4130g

Unieważniam zgubioną kartę rejestracyjną RKU Sosnowiec na nazwisko Filipek Stanisław, Włodowice. 4131g

Unieważniam zgubioną kartę repatriacyjną i książkę wojskową wydaną w Anglii na nazwisko Czegała Piotr, Gliwice, Owczarska 13. 4128g

Unieważniam zgubione zaświadczenie narodowości polskiej na nazwisko Knappert Elżbieta oraz zielone prawo jazdy i zaświadczenie rejestracyjne RKU Sosnowiec Musioł Mieczysław, Gliwice, Floriańska 9b 4128g

Unieważniam zgubione tymczasowe zaświadczenie narodowości polskiej Nr. 2496 i zaświadczenie rejestracji RKU Gliwice na nazwisko Nowak Alfons Sośnica, Ignacego Chodzki 40. 4128g

Unieważniam skradzione zaświadczenie narodowości polskiej, Koerner Henryk, Kozłów. 4128g

Unieważniam zgubioną leg. służbową wydaną przez kopalnię Gliwice, kartę odzieżową i inne dokumenty, Halusa Irmgarda, Gliwice, Pszczyńska 237. 4128g

Unieważniam zgubione wszystkie dokumenty Kocuj Bronisław Bytom Karola Miarki 28 i kartę rejestracyjną 3005 Malinowski Marian. 4133g

Unieważniam skradzione wszystkie dokumenty Flak rodz. Ostrowska Józefa Bytom Żeromskiego 18. 4133g

Unieważniam zgubione zaświadczenie obywatelstwa 34400/34770 Albina i Róża Nowak Bobrek Marszałka Stalina 28. 4133g

Unieważniam zgubione potwierdzenie zgłoszenia na stragan Mozała Stefan Bytom Jagiellońska 13 4133g

Unieważniam zgubione zaświadczenie obywatelstwa 9037 i inne dokumenty. Kensy Rufin, Stolarzowice. 4135g

Unieważniam zgubioną kartę rejestracyjną RKU Dębica, Pieróg Eugeniusz r. 1911 Borki Nizińskie. 4213kr

Unieważniam skradzione zaświadczenie obywatelstwa polskiego wydane przez Starostwo Opolskie na nazwisko Gajda Piotr Wozowska pow. Strzelec. 4196kr

Unieważniam zgubione świadectwo obywatelstwa polskiego wydane przez Starostwo Opolskie na nazwisko Cygan Lucja zam. w Gosławicach pow. Opole. 4196kr

Unieważniam skradzione świadectwo obywatelstwa polskiego wydane przez Starostwo w Opolu na nazwisko Scheffler Julia i Scheffler Jakub zam. Półwieś pow. Opole 4196 kr

Unieważniam skradzione świadectwo obywatelstwa polskiego Nr 45739 wydane przez Starostwo Opolskie na nazwisko Morcinek Jadwiga zam. w Sławicach pow. Opole. 4196kr

Unieważniam skradzione tymczasowe zaświadczenie narodowości polskiej wydane przez Starostwo Opolskie, odcinek zameldowania na nazwisko Makiolczyk Jadwiga, zam. Opole Półwieś. 4196kr

Unieważniam zgubione tymczasowe zaświadczenie narodowości polskiej Nr. 39585 i inne dokumenty z teczką na nazwisko Landskron Augusta Lubiniec pow. Opole. 4196kr

Unieważniam skradzioną książeczkę zakupów monopolowych wydaną przez Monopol Tytoniowy w Opolu na nazwisko Lasota Wanda zam. Pokój pow Opole 4196kr

Unieważniam skradzione: dowód osobisty, zaświadczenie rejestracji wojskowej, amnestii, Jedynak Stanisław Odmuchów. 4211kr

Unieważniam zgubiony dowód osobisty, na nazwisko Artwik Józef zamieszkały w Frydrychowie. 4211kr

Unieważniam skradzione: książeczkę wojskową, kartę odzieżową, legitymację ZPR na nazwisko Razik Józef zam. majątek M. O. Piotrowice. 4211kr

Unieważniam skradzione dnia 3 9 47 r. legitymację Wydziału Powiatowego legitymację PPR i inne dowody osobiste na nazwisko Lazurowicz Cyprian zamieszkały Odmuchów, ul. Grodkowska Nr 9. 4211kr

Unieważniam zgubioną książeczkę Ubezpieczalni Społecznej wydaną w Częstochowie na nazwisko Ociepa Wacław, zamieszkały we wsi Słowik. 4223kr

Różne

Podziękowanie. Tow. Komendantowi Bajanowi, oraz kolegom Kop. „Julii" Biały Kamień składam serdeczne podziękowania za troskliwe zajęcie się pogrzebem i oddanie ostatniej przysługi memu śp. mężowi Krzyżanowskiemu Wilhelmowi — Żona. 4227kr

Podziękowanie Tow. Dyrektorowi Drezenerowi i wszystkim koleżankom i kolegom zakładów graficznych „Książka" Wałbrzych składam serdeczne podziękowanie za oddanie ostatniej przysługi memu śp mężowi Krzyżanowskiemu Wilhelmowi — Żona. 4227kr

Człowiecze przyszłość Twoja odczyta dokładnie z dłoni, twarzy fotografii wileński astrolog. Wasilewski, Gliwice, Katowicka 12 4120g

Huta „Milowice" w Sosnowcu, ul. Francuska 11 powierzy do remontu 1 karetę i 2 powozy Oferty, po uprzednim obejrzeniu pojazdów na miejscu, należy nadsyłać do Wydz. Zaopatrzenia. PAP4208kr

Sobota

25

PAŹDZIERNIKA

Bonifacego, Hilarego

Wschód słońca 6.07
Zachód słońca 16.33



25. 10. 1844
Ks. Ściegenny zwołuje wielkie zgromadzenie chłopów w lesie we wsi Krajno pod Kielcami.

25. 10. 1943
Dniepropetrowsk wzięty przez armię marsz. Malinowskiego, które sforsowały Dniepr po obu stronach miasta.

5. 10. 1944
Oczyszczenie Siedmiogrodu przez wojska radzieckie.



Redaguje JÓZEF PRUTKOWSKI

* **CZYTAMY** w „Sporcie" ciekawą informację: „...Oceny drużyny polskiej nie znajdujemy w żadnym piśmie (jugosłowiańskim). Nigdzie nie znajdujemy krytycznych uwag o naszych brakach czy błedach, jakich niewątpliwie popełniliśmy i mieliśmy b. dużo."

Nigdzie nie znajdujemy krytycznych uwag. Ależ właśnie to, że w żadnej gazecie nie było wzmianki o naszej drużynie — jest najbardziej krytyczną uwagą.

* **NASI** piłkarze ustanowili w Belgradzie nowy rekord światowy. W żadnym spotkaniu międzynarodowym, żadna drużyna piłkarska nie pozwoliła sobie w pierwszych trzydziestu minutach kropnąć siedem (!) bramek.

Nie mamy specjalnych pretensji do Jurowicza, że:

Krakowiaczek jeden
Puścił bramek siedem,

ale mimo wszystko sadzimy, że gdyby zagrał **Janik, Brom, Boruca, czy Krystkowiak** — Jugosłowianie krupnęliby nam **najwyżej (?) pół tuzina.**

* **JEŚLI** tak dalej pójdzie, piłkarze nasi osiagną najwyższy poziom na piłkarskich mistrzostwach świata w 1948 roku w Rio de Janeiro.

Na wniosek bowiem FIFY — Brazylia odłożyła organizację piłkarskich mistrzostw świata do roku 1950. Mają szczęście! Nasi piłkarze pokazaliby im.



DROGA DO FILMU TRÓJWYMIAROWEGO

Film radziecki został udźwiękowiony w latach 1928 — 33, gdy naród zdołał już otrząsnać sie z pierwszego dziesieciolecia wstrzasów rewolucyjnych. Poczynało kształtować sie nowe życie i nowy styl we wszystkich dziedzinach sztuki. Filmowcy radzieccy staneli wówczas wobec dwóch zadań: musieli opanować technike filmu dźwiękowego i rozwinać nowy styl artystyczny.

Eksperymentalne dźwiękowce

Chodziło także o jeszcze jeden zasadniczy problem: najlepsze nawet filmy nieme zajmowały się raczej wydarzeniami, niż psychologia bohaterów, którzy stanowili jedynie symbol wielkich idei socjalnych. Filmowcy radzieccy zdawali sobie sprawe, że jeśli nie przyłoża najwiekszej wagi do charakterystyki bohaterów, to film nie może rozwinać się w ich kraju, jako sztuka dramatyczna. Wszyscy zreszta ludzie, zajmujący sie w tym okresie czasu sztuka ubiegali sie o stworzenie typu t. zw. „pozytywnego bohatera", to znaczy ufnego w siebie i w swe siły, wartościowego członka nowego społeczeństwa, stanowiacego kontrast przeczulonego, nieproduktywnego idealisty, tak typowego dla sztuki rosyjskiej z XIX wieku.

Pierwszy triumf

Dopiero w r. 1934 film radziecki wkroczył we właściwa epokę odrodzenia. W tym roku stworzony został „Czapajew", który stał sie pierwszym triumfem radzieckiego realizmu filmowego. Jest to historia przywódcy partyzanckiego, który walczy na Uralu w czasie rewolucji.

Film przedstawia stopniową ewolucje bohatera, który z niewykształconego, nie znajacego żadnej subordynacji chłopa staje sie zdyscyplinowanym, wzorowym dowódca armii, prawdziwym „pozytywnym bohaterem" nowego społeczeństwa. Cała krytyka zagraniczna podnosiła wysoka wartość artystyczna filmu, który zobrazował jakoby sens swej epoki i przedstawił pełne życia i realizmu typy ludzkie. Film ten stworzyli bracia Wassiliew.

Stalin, interesujac sie żywo sztuka filmowa, zaprojektował zrealizowanie kilku obrazów. Powstały filmy porywające widzów pieknem krajobrazów, realizmem pracy chłopów i walki żołnierzy. Filmy te posiadaja wielki rozmach, są głęboko ludzkie i patriotyczne.

Studio filmowe w każdej republice

Wszystkie republiki radzieckie posiadaja swoje własne studia, w których produkuje sie filmy w wersji danych jezyków i zgodnie z lokalnymi tradycjami.

Nowe filmy na tematy współczesne dały pole do popisu młodym reżyserom. Wysunał się wiec przede wszystkim Gerassimow, który stworzył doskonały film „Komsomolsk" obrazujący historie portu, zbudowanego na jednej z rzek syberyjskich przez młodych ochotników.

Przed wojna Zwiazek Radziecki zaczał produkować filmy obrazujace życie Lenina i Stalina. Filmy z tej serii: „Lenin w październiku" i „Lenin w r. 1918" sa uważane na całym świecie za jedynie w swoim rodzaju arcydzieła.

„Wielkie filmy dla małych ludzi"

Z oświatowymi właściwościami filmów i wpływem, jaki wywierała one na młodzież liczyli sie zawsze producenci radzieccy. Toteż podczas drugiego okresu pięcioletniego wybudowano specjalne studio, w którym nakreca sie wyłacznie filmy dla dzieci, zwane w Rosji „Wielkim kinem dla małych ludzi". W studio tym wyprodukowano wiele filmów, które zdobyły rozgłos światowy m. in. serie filmów o młodości Maksyma Gorkiego.

Ministerstwo Filmu

Wybuch wojny spowodował przewrót w radzieckim przemyśle filmowym. Wszystkie studia ewakuowane zostały do Azji Centralnej a produkcja spadła w latach wojennych o 50 procent.

Produkowano prawie wyłacznie filmy dokumentarne, odzwierciadlajace przebieg wojny. Producenci postawili sobie za cel wykorzystać w tym okresie film dla przedstawienia bohaterstwa narodów toczacych śmiertelne zapasy ze zbirem hitlerowskim. Filmy takie, jak „Tecza" czy „Zoja" spełniły całkowicie to zadanie, ale dopiero obecnie radziecka sztuka filmowa wzniosła sie na właściwy poziom, po latach zniszczeń i zahamowań wojennych. W ubiegłym roku w ZSRR powstało specjalne Ministerstwo Filmu. Przewiduje ono że w roku 1950 produkcja filmowa przewyższy dwukrotnie przedwojenną. Dzieki pozyskaniu systemu produkowania filmów barwnych, film radziecki i w tej dziedzinie doszedł do bardzo poważnych osiagnieć. Ale najwieksza zdobycza jest wyprodukowanie stereoskopicznego filmu trójwymiarowego. Pierwszy tego rodzaju obraz pt. „Robinson Cruzoe" demonstrowany był na wiosne w Moskwie i wzbudził entuzjazm publiczności, jak również krytyki. **N. H.**

DEPESZA FOTOGRAFICZNA Z Z. S. R. R.



W moskiewskiej fabryce włókienniczej, w jednym z budynków przylegających do zabudowań fabrycznych, znajduje się doskonale wyposażony i otoczony szczególną opieką dyrekcji żłóbek dla dzieci tkaczy.



ZULUSI W JESIENI CHODZĄ TAK SAMO NIEUBRANI JAK W LECIE

Na zdjęciu dwaj wodzowie w strojach odświętnych. Do którego z nich należy piękna tarcza obciągnięta lamparcią skórą.

Psy niemieckie nie znosiły Japończyków

Podczas ostatniej wojny Japończycy w wojnie z aliantami na froncie burmeńskim posługiwali się często specjalnie tresowanymi do wojny psami, wypożyczonymi od swoich sojuszników europejskich — Niemców.

Psy te jednak na widok skośnookich synów wschodzącego słońca dostawały istnej wścieklizny i wyrywały się im z obroży. Nie mogły w żaden sposób przywiązać się do swoich nowych panów. W czasie jednej z bitew na widok Anglików, psy z wyciągniętymi językami i radosnym szczekaniem pocwałowały kłusem do ich szeregów.

Jak widać z tego, nie tylko wśród Niemców, ale i u wytresowanych przez nich psów zrodziło się mniemanie wyższości rasy aryjskiej, białej. Jakżeż więc pies mógł przywiązać się do ludzi z ras innych, które nie miały nic wspólnego z rasą „Herrenvolku".

Kościół i muzeum na miejscu dawnych łaźni

Do największych rozmiarami budowli rzymskich, zajmujących nieraz przestrzeń kilkunastu tysięcy metrów kw., należą termy czyli łaźnie publiczne, w których obok szatni, i ubikacji, przeznaczonych do rozmaitych kąpieli, masaży i tp., znajdowały się sale gimnastyczne, wypoczynkowe, klubowe, biblioteczne. Termy odgrywały rolę pewnego rodzaju miejsc wypoczynkowych dla szerokich warstw ludności i cieszyły się ogromną popularnością w starożytnym Rzymie. Do największych tego rodzaju budowli należały termy Dioklecjana, w których mogło się kąpać jednocześnie 3200 osób. W zachowanych częściach tej budowli mieści się dziś kościół Matki Boskiej Anielskiej, zbudowany przez Michała Anioła, oraz olbrzymie państwowe muzeum sztuki starożytnej.

Lew

PO MIĘDZYNARODOWYM FESTIVALU w GENEWIE

W dniach od 22 września do 5 października br. odbywał się w Genewie Międzynarodowy Konkurs Muzyczny. W konkursie wzięło udział 400 osób reprezentujących 30 krajów. Najliczniej reprezentowane były Węgry — 65 osób, Niemcy — 58, Francja — 54, Włochy — 53, Austria — 45 i Szwajcaria — 31. Polska, która początkowo zamierzała wysłać 7 osób, **ograniczyła się do trzech.**

Ekipa polska osiągnęła na konkursie duży sukces. W eliminacji śpiewaczej panów — II nagrodę, (I-ej nie było) uzyskał baryton **Jerzy Adamczewski**, artysta Opery Katowickiej. W eliminacji pań medal otrzymała artystka Opery Krakowskiej **Joanna Krysińska** — sopran dramatyczny. Dyplom honorowy uzyskała **Cecylia Izygrim-Wróblewska**, artystka estradowa i radiowa — kontralt.

Poza występami w ramach konkursu, ekipa polska wzięła udział w koncercie muzyki polskiej, urządzonym w Genewie staraniem kierowniczki ekipy dr. **Zofii Lissy.** Program koncertu zawierał szereg utworów **Noskawskiego, Paderewskiego, Żeleńskiego, Karłowicza, Niewiadomskiego, Różyckiego, Maklakiewicza.** Nagrano również wiele płyt muzyki polskiej dla radia szwajcarskiego. **Przyjęcie, jakiego doznała ekipa polska było bardzo serdeczne, zainteresowanie muzyką polską bardzo żywe. Polacy opuszczając Genewę, uzyskali obietnicę, że w skład jury konkursu muzycznego, który odbędzie się w przyszłym roku, wejdzie przedstawiciel Polski.**

Przygotowanie do uczczenia 40-ej rocznicy śmierci Stanisława Wyspiańskiego

W Krakowie rozpoczęto przygotowania do uroczystości „związanych z 40-tą rocznicą śmierci wielkiego pisarza i malarza, Stanisława Wyspiańskiego.

W programie uroczystości przewiduje się wmurowanie tablicy pamiątkowej w fasadzie domu, w którym Wyspiański napisał jedno z największych swoich dzieł „Wesele". Urządzona będzie również wystawa poświęcona twórczości wielkiego artysty.

W dniu 28 listopada, tj. w rocznicę śmierci Wyspiańskiego, społeczeństwo krakowskie złoży hołd u sarkofagu artysty w krypcie zasłużonych na Skałce, w szkołach zaś odbędą się poranki, na których zobrazowany zostanie całokształt prac Wyspiańskiego.

Projektuje się również utworzenie stałego stypendium miejskiego im. Stanisława Wyspiańskiego, które zostanie uchwalone na uroczystym posiedzeniu Rady Miejskiej, na pamiątkę piastowanego przez artystę stanowiska radnego miejskiego.

TRZECI WIELKI KONCERT SYMFONICZNY

Wiadomo, że u nas jest dużo płytkiego melomaństwa a mało rzetelnych słuchaczy muzyki, którzy ze świadomą systematycznością pracują nad swoim wyrobieniem kulturalnym. Nie bedę poruszał żadnych za i przeciw, dotyczacych tego zjawiska, gdyż bedzie to tematem osobnego artykułu.

Stwierdzam tylko fakt: na występie artysty popularnego, publiczność wypełnia sale po brzegi. Przy mniej znanym nazwisku zjawiają się stali bywalcy: melomani o wyższym stopniu umuzykalnienia, zawodowi muzycy i młodzież szkół muzycznych — (objaw pozwalajacy z pewnym optymizmem patrzeć w przyszłość).

Na każdym z takich koncertów nasuwa się pytanie, gdzie sa zastepy inteligencji: lekarzy, prawników, inżynierów, (nauczycieli, jako najgorzej sytuowanych, niestety, nie ośmielam sie wymienić) których tyle mieszka w Katowicach i okolicy, a którzy podjeżdżają autem pod Filharmonię po to, aby usłyszeć najwieksze sławy, do których na przekór niewiedzy naszej katowickiej publiczności zalicza się również **Władysław Kedra**. Na koncertach filharmonicznych rzadko widuje nawet plastyków i literatów. Objaw ten jest tym smutniejszy, że w innych miastach (Krakowie, Łodzi, Warszawie, a przede wszystkim w Poznaniu) wszelkiego rodzaju wystepy muzyczne ciesza się olbrzymią frekwencją. Nie możemy tłumaczyć się mniejsza ilością mieszkańców miasta Katowic w stosunku do wymienionych miast, gdyż Filharmonia katowicka zaspakaja potrzeby kulturalne, nie tylko Katowic, lecz i przyległych miasta, których w pobliżu jest sporo, a które powiazane są dogodną siecią tramwajową.

W piątkowym koncercie symfonicznym (17 bm.) inteligencja katowicka jeszcze raz nie dopisała. Wiecej niż połowa krzeseł była niemym, a wymownym oskarżeniem. A program i poziom odtwórczy koncertu dały sposobność do przeżyć artystycznych o nieprzecietnej emocji. Zestawienie programu obejmujące **J. Suka Serenadę, L. Różyckiego** koncert fortepianowy, **M. Karłowicza** Smutna opowieść, **M. Ravela** Rapsodie hiszpańską, było bardzo ciekawe. Jeśli jednak program miałby być przewidzianym dla nieobecnych inteligentów, był on widocznie — z uwagi na ich poziom umuzykalnienia — za trudny.

Orkiestra dyrygował **Zbigniew Dymek**, bardzo solidny w sztuce kapelmistrzowskiej. W serenadzie pięknie podkreślona była linia melodyjna, może na koszt precyzji wykonania poszczególnych partii orkiestralnych.

Utwór sam tchnie czarem nastrojowej poezji i prawdziwie słowiańskim liryzmem. Po mistrzowskiej instrumentacji widzimy, że Suk był godnym uczniem swego teścia (Dvoraka).

W akompaniamencie koncertu fortepianowego dyrygent wspaniale wydobywał barwność i świeżość harmonii, bacznie strzegł dyscypliny rytmicznej i zwięzłości tematycznej. Szkoda, że brzmienie orkiestry kryło zbytnio solistę.

Koncert **Różyckiego** jest jednym z nielicznych koncertów fortepianowych polskiej literatury muzycznej, które są publiczności mniej znane. Zasługa solisty jest to, że zaznajomił nas z tym pięknym utworem. W części I i II spotykamy reminiscencje muzyki **Czajkowskiego i Griega**, reminiscencje natury raczej fakturalnej.

Z wielkim wyczuciem ducha kompozycji była zagrana „Smutna opowieść". Największym sukcesem dyrygenta był ostatni utwór — Rapsodia hiszpańska Ravela. Trudny technicznie utwór ten jest pełen bogatej kolorystyki tak właściwej wszystkim impresjonistom francuskim. Gra barw przytłumia tu treść. Dyrygent głęboko wczuł się w osobowość kompozytora, nacechowana niezwykłością malarskiego wejrzenia z delikatnym odcieniem ironii.

Solista koncertu był młody pianista łódzki **Władysław Kędra**, laureat Międzynarodowego Konkursu Muzycznego w Genewie w roku 1946. Artysta należy do nielicznej grupy pianistów łączacych w sobie wszystkie zalety dobrego estradowca. Cechuje go prezencja, duża kultura osobista i muzyczna, kolosalna technika i naturalna swoboda. Pianista posiada pełne, ciepłe uderzenie, którym wspaniale operuje zarówno nie od prowadzenia linii melodyjnej, czy napięcia dramatycznego. Koncert fortepianowy grał pianista z ogromna pewnością techniczna, ze śpiewnością kantyleny, ze szczeropolskim temperamentem i kultura dojrzałego artysty.

Na bis usłyszeliśmy pięknie zagraną legende **Różyckiego**, Prząśniczkę **Moniuszki** w doskonałej transkrypcji **Melcera** grana z błyskotliwym wirtuozostwem oraz Nocturn **Chopina** w zwięzłym ujęciu i jędrnym uderzeniu.

Z oryginalnej interpretacji tego ostatniego utworu widać, że Kędra rozumie Chopina bez przesadnej afektacji, która tak często spotyka się u niektórych pianistów starszego pokolenia.

Po sukcesach w Katowicach pianista udaje się z koncertem do Warszawy, skąd odleci samolotem do Jugosławii na tournee koncertowe. W tym sezonie pianista zamierza dać w Katowicach recital fortepianowy.

A. DYGACZ

Ryszard Wright **110**

SYN AMERYKI

Tłumaczyła WANDA MELCER

Następnie zeznawał Dalton, opowiadając jak zgodził Biggera na służbę i ukazał go, jako „murzyńskiego chłopca, który przyszedł do niego po pracę". To samo zrobiła Peggy, mówiąc przez łzy: „tak, to ten chłopiec". Wszyscy oni twierdzili, że jego postępki były normalne i spokojne.

Britten opowiedział o swoich dawnych podejrzeniach i stwierdził: „ten czarny chłopiec jest równie zdrów, jak ja i my wszyscy". Wszyscy jednogłośnie mówili, że wszystkie jego postępki były postępkami chłopca spokojnego i normalnego. Jeden dziennikarz opowiedział, jak dym zdradził Mary, a kiedy skończył, Max powstał.

— Wysoki Trybunale — powiedział Max — radbym wiedzieć, ilu jeszcze dziennikarzy ma zeznawać?

— Mam w ewidencji czternastu — rzekł Buckley.

— Wysoki Trybunale — mówił dalej Max — to chyba najzupełniej zbyteczne. Chłopiec przyznał się przecież.

— Dowodzę, że morderca jest normalny! — wrzasnął Buckley.

— Trybunał wysłucha wszystkich — rozstrzygnął sędzia — proszę dalej.

Podobno B. A. Max, komunistyczny obrońca Murzyna, liczy, że uda mu się udowodnić niewinność swego klienta i próbuje przedłużyć w nieskończoność przewód sądowy".

Bigger rzucił gazetę, wyciągnął się na pryczy i przymknął oczy. Ciągle to samo. Po co czytać dalej?

— Bigger!

[illegible] stał Max. Straż[illegible] wchodząc [illegible] drzwi.

— No, jak tam?

— Chyba dobrze

— Zaraz ruszamy

Bigger wstał i rozejrzał się bezmyślnie dookoła.

— Czy jesteś gotów?

— Yah — przyświadczył Bigger — sądzę, że tak.

— Posłuchaj, synu, nie denerwuj się. Spokój przede wszystkim.

— Czy będę siedział koło pana?

— Oczywiście. Przy tym samym stole. Będę przy tobie podczas całego przewodu. Nie bój się.

Strażnik wyprowadził ich. Na korytarzu stał kordon. Milczeli. Postawiono go między dwoma policjantami, skuwając z nimi. Białe i czarne twarze przyglądały mu się spoza stalowych krat. Szedł sztywno między dwoma policjantami, sześciu szło przed nim, wielu innych z tyłu. Poprowadzili go do windy, która go wyrzuciła na podziemny korytarz. Szli wąskim, długim tunelem, a echo ich kroków odzywało się rozgłośnie w ciszy. Tak zbliżyli się do drugiej windy, która wyciągnęła ich na górę: szli teraz hallem, zapełnionym policją i wzburzonym tłumem. Mijając okno, Bigger ujrzał nieprzejrzane tłumy, otoczone kordonem wojska w uniformach bojowego koloru. Oto oddziały, oto tłuszcza, o której pisały gazety.

Wprowadzono go do sali, Max torował mu drogę do stołu, rozluźniono kajdanki, usiadł między policjantami. Max łagodnie wsparł mu rękę na kolanie.

— Mamy parę minut czasu — powiedział.

— Yah — mruknął Bigger. Oczy miał przymknięte, spojrzenie, mijając Maxa, biegło w nieskończoność, głowa pochyliła się na jeden bok.

— Popraw krawat — powiedział Max.

Bigger mechanicznie podniósł rękę.

— Może będziesz musiał coś jednak powiedzieć...

— Przed sądem?

— Tak, ale ja...

Oczy Biggera rozszerzyły się lękiem.

— Nie!

— Posłuchaj mnie, synu...

— Nie będę gadał...

— Próbuję ci ocalić życie...

Nerwy Biggera nie wytrzymały, krzyknął histerycznie...

— Zabiją mnie, pan wie, że mnie zabiją...

— **Musisz mówić, Bigger. Posłuchaj...**

— Czy nie może pan tak zrobić, żebym się wcale nie odzywał?

— Tylko jedno albo dwa słowa. Kiedy sędzia zapyta, jak chcesz zeznawać, powiedz: jestem winien.

— Czy będę musiał wstać?

— Oczywiście.

— Nie chcę.

— Czy nie rozumiesz, że pragnę cię ocalić? Pomóżże mi trochę...

— Nie dbam. Nie uda się!

— Nie powinieneś tak myśleć.

— Nic na to nie mogę poradzić.

— Jeszcze jedno. Tam będzie pełno ludzi, rozumiesz? Po prostu wejdź i usiądź. Będziesz tuż przy mnie. I niech sędzia widzi, że zdajesz sobie sprawę z tego, co się dzieje.

— Chyba Ma tam nie będzie.

— Prosiłem, żeby przyszła. Chcę, by sędzia ją zobaczył — powiedział Max.

— Zemdleje.

— To wszystko dla ciebie, Bigger.

— Nie jestem wart tego wszystkiego.

— Tak, ale to już ciebie przerosło, synu. W pewnym sensie każdy Murzyn amerykański będzie tu dziś sądzony.

— I tak mnie zabiją.

— Jeśli będziemy walczyć, to nie. Nie zabiją, jeśli opowiem im, jak żyłeś.

Jakiś policjant podszedł do Biggera, uderzył go lekko po ramieniu i rzekł.

— Sędzia czeka.

— W porządku — powiedział Max — Bigger, idziemy. Naprzód. Głowa do góry.

Wstali i zaraz otoczyła ich policja. Bigger przeszedł przez hall, potem przez drzwi. Olbrzymia sala zapełniona była mężczyznami i kobietami. Z jednej strony za barierą, tłoczyło się kilku czarnych. Doszedł go szum i gwar. Dwóch policjantów odsunęło ludzi na bok, torując jemu i Maxowi ścieżkę. Bigger sunął zwolna, czując, że rękaw Maxa ociera się o jego rękaw. W ten sposób doszli na miejsce.

— Siadaj — szepnął Max.

(C. d. n.)